

**BANKU AUGSTSKOLAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS KOLEDŽA**

Studiju virziena

**“VADĪBA, ADMINISTRĒŠANA
un
NEKUSTĀMO ĪPAŠUMU PĀRVALDĪBA”**

pašnovērtējuma ziņojums

Rīga 2015

SATURS

lpp.

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS	4
1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar koledžas kopējo stratēģiju	4
1.2. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums no Latvijas republikas interešu viedokļa	5
1.3. Studiju virziena attīstības plāns	7
1.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam	11
1.5. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze	12
1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma	14
1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi (t.sk. finanšu resursi) un materiāltehniskais nodrošinājums	16
1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārvalstīs attiecīgā studiju virziena ietvaros	18
1.9. Studiju programmu uzskaitījums	20
1.10. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, tai skaitā studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īsteno	20
1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība un tā ietekme uz studiju darbu, studējošo iesaistīšana pētniecības projektos, dalība starptautiskajos projektos	22
1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts	25
1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums	25
1.14. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā palīgpersonāla raksturojums	26
1.15. Informācija par ārējiem sakariem	26
2. STUDIJU PROGRAMMAS „MĀRKETINGS UN REKLĀMA” RAKSTUROJUMS	29
2.1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	29
2.2. Studiju programmas paredzētie rezultāti	30
2.3. Studiju programmas plāns	30
2.4. Studiju kursi	33
2.5. Studiju programmas organizācija	33
2.6. Prasības, uzsākot studiju programmu	34
2.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana	35
2.8. Vērtēšanas sistēma	36
2.9. Studiju programmas izmaksas	37
2.10. Studiju programmas atbilstība izglītības standartam un profesijas standartam	37
2.11. Salīdzinājums ar Latvijas un Eiropas Savienības valsts atzītu studiju programmu	40
2.12. Informācija par studējošiem	42
2.13. Studējošo aptaujas un to analīze	43
2.14. Absolventu aptaujas un to analīze	45
2.15. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	47
3. STUDIJU PROGRAMMAS „KOMERCĀRĀBĪBA” RAKSTUROJUMS	48
3.1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	48
3.2. Studiju programmas paredzētie rezultāti	48
3.3. Studiju programmas plāns	49
3.4. Studiju kursi	53
3.5. Studiju programmas organizācija	53
3.6. Prasības, uzsākot studiju programmu	54
3.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana	54

3.8. Vērtēšanas sistēma	56
3.9. Studiju programmas izmaksas.....	57
3.10. Studiju programmas atbilstība pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam	57
3.11. Salīdzinājums ar Latvijas un Eiropas Savienības valsts atzītu studiju programmu	59
3.12. Informācija par studējošiem	61
2.13. Studējošo aptaujas un to analīze.....	61
3.14. Absolventu aptaujas un to analīze	64
3.15. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	65
4. kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem	67
4.1. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.....	67
4.12. Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām vismaz nākamo sešu gadu perspektīvā	68

Pašnovērtējuma saturs apstiprināts

Koledžas padomes sēdē 2015.gada 9.marta protokols Nr.2

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar koledžas kopējo stratēģiju

Saskaņā ar 2014.gada 29.jūlija Ministru kabineta rīkojumu Nr.397 „Par Rīgas Uzņēmējdarbības koledžas reorganizāciju” „Rīgas Uzņēmējdarbības koledža tika reorganizēta un no 2015.gada 2.februāra ir nodota atvasinātai publiskai personai – Banku augstskolai. Reorganizācijas rezultātā Rīgas Uzņēmējdarbības koledža turpina pastāvēt kā Banku augstskolas aģentūra „Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža” un pēc reorganizācijas pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Uzņēmējdarbība”, „Komercedarbība un uzņēmuma vadība”, kā arī koledžas funkcijas, tiesības, saistības, prasības, finanšu līdzekļus, bilancē esošo kustāmo mantu, lietvedību un arhīvu attiecībā uz šīm izglītības programmām pārņem Banku augstskolas aģentūra „Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža”.

Studiju virzienā „Vadība, administrēšana un nekustāmo īpašumu pārvaldība” tiek īstenotas divas studiju programmas: „**Uzņēmējdarbība**” (*kvalifikācija: reklāmas komercedarbības pakalpojumu speciālists*) un „**Komercedarbība un uzņēmumu vadība**” (*kvalifikācija: komercedarbības speciālists*). Ar Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju akreditācijas komisijas 2013.gada 14.jūnija sēdes lēmumu Nr. 174 no studiju virziens „Vadība, administrēšana un nekustāmo īpašumu pārvaldība” ir akreditēts uz diviem gadiem - līdz 2015.gada 13.jūnijam.

Studiju virziens „Vadība, administrēšana un nekustāmo īpašumu pārvaldība” tiek īstenots atbilstoši Banku augstskolas (turpmāk – BA) stratēģijai 2013. – 2017.gadam un Banku augstskolas aģentūras „Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža” (turpmāk – Koledža) stratēģijai.

Studiju virziena stratēģiskais mērķis izriet no pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības mērķa, t.i., īstenot padziļinātu zināšanu apguvi konkrētā nozarē. Galvenā uzmanība tiek veltīta profesionālajai sagatavotībai, kas izpaužas studentu zināšanās, prasmēs un kompetencē. Studiju virziena stratēģiskais mērķis paredz nodrošināt studentiem teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu apguves kopumu, lai sniegtu noteiktam profesijas standartam un pirmā līmeņa profesionālajai augstākajai izglītībai atbilstošu profesionālo kompetenci, kas sekmētu konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskos apstākļos, radītu motivāciju tālākizglītībai un sniegtu iespēju

sagatavoties, lai iegūtu otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.

Stratēģiskais studiju virziena mērķis saskan ar BA un Koledžas noteiktām galvenajām **pamatvērtībām**, pēc kurām vadās, organizējot un pilnveidojot studiju procesu: **Personība – sadarbība – piederība**.

Laika periodam līdz 2017.gadam **BA izvirzījusi septiņus galvenos stratēģiskos mērķus:**

1. Nodrošināt studiju procesu, lai absolvents, izmantojot savas iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences, varētu profesionāli realizēties un saņemt konkurētspējīgu atalgojumu.
2. Izveidot kvalitatīvu starptautisku studiju vidi.
3. Nodrošināt studiju programmu starptautisku atpazīstamību un augstu reputāciju.
4. Veicināt studijās uzņēmēja garu un attīstīt studentiem spējas un kompetences uzsākt uzņēmējdarbību.
5. Nodrošināt kvalificētu lietišķo pētniecību.
6. Nodrošināt sabiedrībai un biznesa videi aktuālus tālākizglītības produktus.
7. Nodrošināt augstu iesaistīšanās līmeni vispārējā un specifiskā sabiedrības informēšanā, izglītošanā un konsultēšanā par sabiedrībai svarīgiem ekonomiskiem, finanšu, uzņēmējdarbības un izglītības jautājumiem.

Saskaņā ar šiem mērķiem Koledža ir izvirzījusi savus stratēģiskos mērķus:

1. Nodrošināt kvalitatīvas studijas pirmā līmeņa profesionālajā augstākajā biznesa izglītībā, sagatavojot motivētus un konkurētspējīgus speciālistus.
2. Nodrošināt kvalitatīvu profesionālo vidējo biznesa izglītību, veicinot mērķtiecīgas un radošas personības attīstību.
3. Nodrošināt starptautisku sadarbību izglītībā un uzņēmējdarbībā.
4. Sadarbībā ar darba devējiem veidot izglītības procesu, kas attīsta uzņēmēja spējas un motivē turpināt studijas.

1.2. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums no Latvijas republikas interešu viedokļa

Studiju virziens „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” un studiju virzienā īstenotās pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas vērtējamas kā perspektīvas gan no Latvijas Republikas augstākās izglītības

mērķu viedokļa, gan no Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020.gadam (NAP) noteiktiem rīcības virzieniem.

Studiju virziens īsteno studiju programmas, kas sagatavo speciālistus, kuri spēj atbilstoši profesiju standartā noteiktām prasībām veikt darbus, kas saistīti ar problēmas apzināšanu, lēmumu pieņemšanu, mērķu formulēšanu, to sasniegšanas stratēģijas un taktikas plānošanu un īstenošanu, ekonomisko procesu analīzi atbilstošā līmenī. Sekmīga uzņēmējdarbība ir valsts ekonomikas izaugsmes pamats, tāpēc uzņēmumiem ir nepieciešami speciālisti ar augstākminētām prasmēm un kompetenci, kuriem ir vadības zināšanas un specializācija noteiktajā jomā.

Studiju virziena piedāvāto studiju programmu īstenošana sasaucas ar Latvijas Nacionālā attīstības plānā 2014. – 2020. gadam akcentēto ideju - lai cilvēkam būtu iespēja iegūt un strādāt cienīgu darbu un gādāt par sevi, saviem tuviniekiem un sniegt ieguldījumu valsts attīstībā, nepieciešamas dažādas kompetences, zināšanu, prasmju un attieksmju kopums. Kompetences jāpilnveido visa mūža garumā - tas veicinās cilvēka darba produktivitātes pieaugumu atbilstoši darba tirgus prasībām.

Latvijas reģionos ir liels neizmantots tautas saimniecības izaugsmes potenciāls, uzņēmējdarbības attīstība ikvienā apdzīvotajā vietā ir priekšnoteikums teritorijas ilgtspējīgai izaugsmei. Koledžā ir salīdzinoši liels studentu īpatsvars, kas nāk no lauku apvidiem – kvalifikāciju ieguvušie speciālisti varētu piedāvāt jaunas idejas, sekmēt jaunu uzņēmumu un darba vietu radīšanu, tādējādi stimulējot dzīvi un darbu reģionos, mazinot atšķirības starp reģioniem un pašu reģionu ietvaros; tas ļaus nodrošināt iedzīvotājiem līdzvērtīgākus dzīves un darba apstākļus, uzlabot dzīves kvalitāti.

Attīstoties Latvijas tautsaimniecībai, pieaugot valsts starptautiskai konkurētspējai, pieaugs pieprasījums pēc komercdarbības speciālistiem un reklāmas speciālistiem. Koledža sagatavo tādus reklāmas speciālistus, kas ir spējīgi veikt tirgus izpēti, noteikt mērķa tirgus vajadzības, izstrādāt atbilstošu mārketinga komunikāciju plānu un vadīt tā īstenošanu. Tas nozīmē, ka koledžas absolventi būs pieprasīti, pieaugot iedzīvotāju maksātspējai, attīstoties uzņēmumiem, kā arī pieaugot eksportam uz citām valstīm. Virzienā īstēnotās programmas ir orientētas uz Latvijas ilgtspējas mērķu sasniegšanu.

Salīdzinot studiju virziena mērķus ar Latvijas ilgtspējīgās attīstības stratēģiju, varam secināt, ka studiju virziens nodrošina Latvijas galvenā kapitāla – cilvēku spēju, zināšanu un talantu attīstību, attīsta radošumu un spēju sadarboties, izglīto jauniešus, lai tie būtu spējīgi iekļauties gan vietējā, gan globālā tirgū.

Studiju virziena studiju programmas veidotas tā, lai ar tās īstenošanu varētu sasniegt četrus galvenos augstākās izglītības mērķus:

1. **personības attīstība** notiek visos studijuursos, individuālajā darbā ar studentiem, mācīšanās un tālākizglītošanās prasmju apgūšana;

2. **demokrātiskās sabiedrības attīstība** tiek veicināta, veidojoties demokrātiskām attiecībām starp studentiem, docētājiem un administrāciju; piedaloties studentiem Koledžas padomes darbā, piedaloties lēmumu pieņemšanā ar studijām un sadzīvi saistītos jautājumos;

3. **zinātnes attīstības** uzdevumi tiek risināti, izstrādājot studiju darbus, projektus un noslēguma (kvalifikācijas) darbu.

4. **darba tirgus prasību ievērošana** notiek sistemātiski pārskatot un aktualizējot studiju programmu un studiju kursu saturu atbilstoši izmaiņām darba tirgū. Notiek ikgadējās tikšanās ar darba devējiem, intervijas un aptaujas, darba devēji piedalās kvalifikācijas darbu recenzēšanā un aizstāvēšanā.

1.3. Studiju virziena attīstības plāns

Sakarā ar to, ka no 2015.gada 2.februāra Rīgas Uzņēmējdarbības koledža turpina pastāvēt kā BA aģentūra „Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža” Koledžas studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” attīstības plānu 2015.- 2020.gadam nosaka Koledžas jaunā stratēģiskā attīstība, kā arī BA šī paša virziena attīstības plāns. Nosakot studiju virziena attīstību, tika ņemti vērā Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju akreditācijas komisijas 2013.gada 14.jūnija lēmumā Nr.174 (Protokols Nr.13, 3.19.p.) norādītie trūkumi un nepilnības, kā arī Eiropas Sociālā fonda projekta „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” ietvaros saņemtie ekspertu atzinumi un izstrādāti konkrēti pasākumi studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” kvalitātes paaugstināšanai.

Studiju virziena studiju programmās **veiktas būtiskas izmaiņas**, kas apstiprinātas Koledžas padomes 2014.gada 30.oktobra sēdē, protokols Nr.5:

- **Mainīts studiju programmas „Uzņēmējdarbība” nosaukums** – uz „Mārketings un reklāma”, lai precīzi atspoguļotu iegūstamo kvalifikāciju - Reklāmas komercdarbības pakalpojumu speciālists;

- **Mainīts studiju programmas „Komercedarbība un uzņēmuma vadība” nosaukums** – uz „Komercedarbība”, lai precīzi atspoguļotu iegūstamo kvalifikāciju - komercedarbības speciālists ; **Mainīts abu studiju programmu īstenošanas ilgums**, lai abām programmām ir vienāds studiju ilgums, lai studiju ilgums neatšķirtos Banku augstskolas un Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledžas realizētajās programmās un būtu iespēja realizēt vienotu pieeju visās pirmā līmeņa programmās:
 - studiju programma „Mārketinga un reklāma” (iepriekš „Uzņēmējdarbība”) no 3 gadiem (120 KP, 180 ECTS) uz 2,5 gadiem (150 KP, 150 ECTS);
 - studiju programma „Komercedarbība” no 2 gadiem (80 KP, 120 ECTS) uz 2,5 gadiem (100 KP, 150 ECTS).
 - studiju programma „Mārketinga un reklāma” (iepriekš „Uzņēmējdarbība”) pilna laika studijām no 3 gadiem (120 KP, 180 ECTS) uz 2,5 gadiem (100KP, 150 ECTS) un nepilna laika studijām no 3,5 gadiem (120 KP, 180 ECTS) uz 3 gadiem (100 KP, 150 ECTS);
 - studiju programma „Komercedarbība” pilna laika studijām no 2 gadiem (80 KP, 120 ECTS) uz 2,5 gadiem (100 KP, 150 ECTS) un nepilna laika studijām no 2,5 gadiem (80 KP, 120 ECTS) uz 3 gadiem (100 KP, 150 ECTS).
- **Izmainīts abu studiju programmu saturs** sakarā ar studiju ilguma maiņu un izmaiņām aktualizētajos profesiju standartos. Izdarītās izmaiņas studiju programmu saturā nodrošinās studentiem lielākas iespējas turpināt studijas nākošajā izglītības līmenī.

Augstākminētās izmaiņas studiju programmās detalizēti aprakstītas atbilstošo studiju programmu raksturojumos.

Lai uzlabotu studiju virziena kvalitāti un ilgtspēju, studiju virziena attīstības plāns 2015.- 2020. gadam paredz sekojošus pasākumus:

1) **Studiju procesa kapacitātes un kvalitātes pilnveide:**

- nepārtraukti nodrošināt studiju programmu atbilstību Latvijas augstākās izglītības jomu regulējošo tiesību aktu prasībām;
- nodrošināt studiju programmu atbilstību darba tirgus prasībām, iesaistot uzņēmējus, dažādu uzņēmējdarbības jomu darba devējus, ekspertus un koledžas absolventus studiju programmu izvērtēšanā un pilnveidē;
- attīstīt infrastruktūru studiju procesa modernizēšanai;

- studiju kursu saturā ietvert ilgtspējīgas attīstības principus; studijuursos attīstīt studenta zināšanas un prasmes ekonomiski pamatotā vidi saudzējošā, sociāli atbildīgā uzņēmējdarbības vadīšanā;
- efektīvi izmantot iespējas, ko sniedz BA dalība starptautiskajās akadēmiskajās asociācijās;
- veicināt starpdisciplināru sadarbību starp Koledžas un BA studiju programmu un grupu studentiem kopīgu projektu realizēšanai;
- sekmēt studentu lietišķās pētniecības darba prasmes apguvi, izstrādājot studiju darbus, kvalifikācijas darbus, piedaloties Koledžas, BA un citu augstskolu rīkotajās konferencēs;
- turpināt darbu pie studiju programmu un studiju kursu mācīšanas un mācīšanās metodikas pilnveidošanas, studiju materiālu izstrādes, īpašu uzmanību pievēršot studiju materiālu sagatavošanai e-vidē;
- veicināt studentu vēlmi patstāvīgi mācīties, izmantojot datu bāzes un nodrošinot pilnvērtīgu Moodle platformas darbību un lietošanu;
- pabeigt studiju kursu kataloga izveidi angļu valodā;
- veicināt akadēmiskā personāla motivāciju nepārtrauktai profesionālai izaugsmei un studiju kursu pilnveidošanai;
- veidot personāla atlases un attīstības politiku, kas nodrošina augstu personāla kvalifikāciju;
- pilnveidot docētāju kompetenci studējošo darba novērtēšanā un pētniecības projektu vadīšanā;
- veicināt akadēmiskā personāla darbu nacionālajos un starptautiskajos pētniecības projektos;
- veicināt akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšanu Latvijā un ārzemēs, plašāk izmantojot Erasmus + personāla mobilitāti kā stažēšanās uzņēmumā;
- veicināt aktīvāk piedalīties zinātniskajās konferencēs, t.sk., sadarbības augstskolu rīkotajās;
- veicināt docētāju un vispārējā personāla svešvalodu apguvi;
- nodrošināt IT un IS atbilstību kvalitatīva studiju procesa nodrošināšanas vajadzībām.

2) Sadarbību ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām:

- sistemātiski precizēt svarīgākās nepieciešamās zināšanas un prasmes studiju rezultātu definēšanai mainīgos tirgus apstākļos;

- sistemātiski veikt darba devēju aptauju, lai precizētu nākotnē nepieciešamo speciālistu daudzumu;
- turpināt sadarbību ar profesionālajām asociācijām un uzņēmumiem;
- turpināt darba devēju aptauju par studentu un absolventu zināšanām, prasmēm un kompetenci;
- nodrošināt efektīvu sadarbības turpināšanu ar darba devējiem prakses laikā, kvalifikācijas darbu izstrādāšanas, recenzēšanas un aizstāvēšanas procesā.

3) attīstīt kontaktus ar absolventiem:

- turpināt absolventu datu bāzes pilnveidi;
- vienreiz gadā veikt absolventu aptauju;
- veidot absolventu tīklu studiju prakses nodrošināšanai un studentu iesaistei darba tirgū;
- aktīvāk iesaistīt absolventus studiju procesā – vieslekcijas, ekskursijas absolventu uzņēmumos, kvalifikāciju darbu recenzēšana, piedalīšanās noslēguma pārbaudījumu kvalifikācijas komisiju darbā.

4) turpināt sadarbība ar izglītības iestādēm Latvijā:

- aktivizēt sadarbību ar koledžām, kas piedāvā studiju virzienu „Vadība, administrēšana un nekustāmo īpašumu pārvaldība”, piedāvājot studiju kursu un moduļu apmaiņu;
- sadarbības augstskolu studiju kursus un moduļus iekļaut studiju virziena studiju programmās.
- turpināt ciešu sadarbību ar partneraugstskolām, lai nodrošinātu studiju virziena absolventiem studiju turpināšanu nākošajā izglītības līmenī;
- aktivizēt sadarbību ar vidusskolām un profesionālajām vidusskolām skolēnu piesaistei studiju virzienam.

5) aktivizēt starptautisko sadarbību:

- paplašināt sadarbību ar ārzemju augstskolām, koledžām un uzņēmumiem ES izglītības, jaunatnes un sporta programmas ERASMUS + (studentu un personāla mobilitātes);
- pieteikt jaunus starptautiskus projektus;
- palielināt ārvalstu vieslektoru skaitu studiju virziena studiju programmās.

6) stiprināt finanšu kapacitāti:

- sadarbībā ar Banku augstskolu izstrādāt un realizēt efektīvu finanšu pārvaldības rīcības plānu;

- turpināt saņemt valsts finansējumu studiju virziena programmām, jo Koledža ir vienīgā valsts koledža Rīgā, kas piedāvā šo studiju virzienu;
- aktivizēt studentu piesaisti maksas studijām, t.sk. nepilna laika studijām;
- attīstīt pieaugušo izglītību, veicinot cilvēka darba produktivitātes pieaugumu atbilstoši darba tirgus prasībām;
- piesaistīt starptautisko projektu resursus akadēmiskā un administratīvā personāla kompetences celšanai;
- piesaistīt starptautisko projektu resursus studiju virziena materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai;
- iekonomētos finanšu līdzekļus izmantot studiju programmu kvalitātes paaugstināšanai.

Lai realizētu paredzētos studiju virziena attīstības pasākumus, Koledža pārņems Banku augstskolas labo praksi realizēt studiju virzienus augstā kvalitātē. Banku augstskolas studiju virzieni ir akreditēti līdz 2019.gada 25.jūnijam un studiju virzienu vērtēšanā novērtēti kā augstas kvalitātes studiju virzieni.

1.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam

Koledža īsteno pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas, līdz ar to liela uzmanība tiek pievērsta studiju procesa atbilstībai mainīgām darba tirgus prasībām. Pamatojoties uz darba tirgus prasību izmaiņām un konsultācijām ar darba devējiem, sistemātiski tiek papildināts un aktualizēts studiju programmu un studiju kursu saturs. Studiju virzienā iegūstamās kvalifikācijas un studiju programmu saturs atbilst profesijas standartiem. Studiju virziena administrācija iegūst informāciju par darba tirgus pieprasījumu, jo notiek cieša sadarbība ar darba devējiem – uzņēmumiem, profesionālām asociācijām, kā arī absolventiem. Ar katru gadu palielinās abpusējā ieinteresētība sadarbībā, ko nodrošina studiju virziena studentu un absolventu zināšanu, prasmju un kompetences atbilstība darba tirgum. Studiju virziena studiju programmu saturs veicina studentos uzņēmēja garu, daudzi studiju virziena absolventi ir izveidojuši savus uzņēmumus. Darba devēju un absolventu ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju virziena pilnveidošanā.

Liela uzmanība tiek pievērsta sadarbībai ar darba devējiem:

- koledžas padomē darbojas darba devēju pārstāvji, kuri piedalās visu lēmumu, kas saistīti ar studiju virziena un studiju programmu attīstību, pieņemšanā;

- nostiprinās sadarbība ar uzņēmumiem, piedāvājot studentiem prakses un darba vietas, kas nodrošina studentu iekļaušanos darba tirgū;
- darba tirgus pārstāvji piedalās kvalifikācijas darbu recenzēšanā, noslēguma pārbaudījumu kvalifikācijas komisiju darbā, uzstājās ar vieslekcijām;
- regulāri (katru studiju gadu) tiek veiktas darba devēju aptaujas, respondenti novērtē studentu zināšanu, prasmju un kompetences atbilstību darba tirgus prasībām, izsaka prognozes par speciālistu nepieciešamību tuvākajos gados.

Kļūstot par BA aģentūru, Koledža sadarbosies ar BA Karjeras centru, kas palīdzēs nodrošināt studentus ar prakses un darba vietām. Informācija par vakancēm ir pieejama BA informāciju sistēmā (BAIS), katru mēnesi tiek piedāvātas 20-25 vakances.

1.5. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

Katru gadu tiek veikta studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze, kas ļauj novērtēt studiju virziena attīstību un pilnveidošanu (skat. 1.1.tabulu).

1.1. tabula

Studiju virziena SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> - studiju programmu sekmīga apguve nodrošina kvalitatīvu pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību; - Koledžas statusa maiņa ļauj izmantot BA materiāltehnisko bāzi, studentiem ir pieejams BA piedāvātais augstais servisa līmenis; - studējošiem ir pieejamas 49 budžeta vietas; - darba tirgus atpazīst studiju virziena studentus un absolventus, viņiem ir labas karjeras iespējas; - uzlabojas atgriezeniskā saite ar darba devējiem; - darba devēji arvien pozitīvāk novērtē praktikantu un absolventu zināšanu un profesionālo sagatavotību; - studiju virziena absolventu teorētiskā un praktiskā sagatavotība ļauj viņiem turpināt studijas otrā līmeņa augstākās 	<ul style="list-style-type: none"> - salīdzinoši liels studentu atbirums 1.kursā, jo ir neatbilstošs iepriekš iegūtās izglītības līmenis; - salīdzinoši liels studentu atbirums pēdējā kursā (neaizstāv kvalifikācijas darbu), jo studentu teorētiskās zināšanas un praktiskās sagatavotības līmenis kvalifikācijas prakses laikā ļauj uzsākt patstāvīgas darba gaitas un veidot karjeru - studenti uzsāk strādāt un nespēj darbu apvienot ar kvalifikācijas darba sagatavošanu; - pilna laika studijās studējošie ir spiesti strādāt, lai nodrošinātu sev finanšu līdzekļus, līdz ar to sasniegto studiju rezultātu kvalitāte zūd un daudzi studenti pārtrauc studijas; - studiju virzienā nav nepilna laika studentu; - nepietiekami intensīva e-vides

<p>profesionālās izglītības studiju programmās;</p> <ul style="list-style-type: none"> - notiek regulāras studentu, absolventu, darba devēju un personāla aptaujas, kas ļauj ātri reaģēt uz izmaiņām darba un izglītības vidē; - nelielais studentu skaits studiju virzienā ļauj nodrošināt individuālo pieeju studējošiem; - labas demokrātiskas un koleģiālās attiecības starp vadību, akadēmisko personālu un studentiem; - augsti kvalificēts un aktīvi strādājošs akadēmiskais personāls; - docētāji paaugstina savu profesionālo kompetenci studējot doktorantūrā, profesionālās pilnveides programmās, apmeklējot kursus un seminārus, uzlabojas docētāju zinātniskais un metodiskais darbs; - Koledžai ir piešķirta ES Mūžizglītības programmas Erasmus+ harta; kas ļauj studentiem un docētājiem turpināt dalību studentu un docētāju mobilitātēs; - docētāji piedalās un turpinās dalību ES mūžizglītības programmas Erasmus + docēšanas un pieredzes apmaiņas mobilitātēs; - no 2015, gada 2.februāra, kļūstot par BA aģentūru un atrodoties jaunajās telpās Valdemāra ielā 163, uzlabojies studiju virziena materiāli tehniskais nodrošinājums (t.sk pieejamība bibliotēkas resursiem, datu bāzēm); - uzlabojies studiju virziena nodrošinājums ar datortehniku un prezentācijas aparāturu. 	<p>izmantošana studiju procesā;</p> <ul style="list-style-type: none"> - netiek piešķirts finansējums zinātniski pētnieciskajam darbam, samazinās iespēja attīstīt studentu pētnieciskā darba iemaņas; - lietišķos pētījumos nepietiekami iesaistīti darba tirgus pārstāvji; - nav pietiekami izmantots sadarbības potenciāls ar studiju virziena absolventiem.
Iespējas	Draudi

<ul style="list-style-type: none"> - sekmējot mazo un mikrouzņēmumu attīstību Latvijā, studiju virziena absolventiem būs labas karjeras iespējas; - studiju procesa pilnveidošana, kļūstot par BA aģentūru „Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža” un izmantojot sadarbības iespējas ar BA; - jaunā koledžas zīmola attīstība darba tirgu, izmantojot BA zīmola attīstības stratēģiju; - infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes un tehniskā aprīkojuma pilnveidošana; - turpināt pilnveidot studiju kursu saturu, atbilstoši mainīgajām darba tirgus prasībām; - sadarbības paplašināšana ar ārvalstu augstskolām un uzņēmumiem (studentu prakses un docētāju pieredzes apmaiņas vietu nodrošināšana); - pilnīgāk izmantot informāciju tehnoloģiju (IT) iespējas, attīstot studiju e - vidi; - piedāvāt moduļa apmācību, bezdarbnieku pārkvalifikācijai; - veidot kvalifikācijas darbu izstrādi atbilstoši konkrētu uzņēmumu interesēm, specifikai un nozares specifikai; - attīstīt lietišķos pētījumus sadarbībā ar nozares uzņēmumiem un organizācijām, izmantojot BA pieredzi un iestrādes. - iespējas attīstīt pieaugušo izglītību, veicinot cilvēka darba produktivitātes pieaugumu atbilstoši darba tirgus prasībām. 	<ul style="list-style-type: none"> - nepietiekoši pamatota un skaidra izglītības politika par koledžu vietu augstākās izglītības sistēmā, kas var novest pie intereses zudumu par koledžas līmeņa izglītību; - profesionāļu vidū vēl ir nepietiekama izpratne par koledžas kā augstākās profesionālās izglītības veidu un vietu nozarē; - reflektantu skaita (vecuma grupa 18-25 gadi) samazināšanās negatīvu demogrāfisko tendenču rezultātā; - saglabājās liela konkurence starp augstskolām un koledžām vadībzinību jomā; - zema iedzīvotāju maksātspēja, lai uzsāktu maksas studijas; - iespēja iegūt bezmaksas izglītību ārzemēs; - vidējās izglītības kvalitātes samazināšanās.
--	--

1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma

BA ir noteikta kvalitātes politika, organizēti procesi un sakārtota darba vide tā, lai motivētu personālu un iesaistītās puses augstskolas vīzijas, misijas un stratēģisko mērķu īstenošanai. Reorganizācijas procesa laikā Koledža ir iesākusi pārņemt BA kvalitātes praksi, integrējoties vienotā kvalitātes vadības sistēmā, kas balstīta uz EFQM (*European*

Foundation for Quality Management) principi, ar kopējo kvalitātes politiku, vīziju un vērtībām un kas ir atbilstoša Boloņas procesa vadlīnijām.

Kvalitātes politika nosaka augstskolas pamatprocesu – studiju un pētniecības, kā arī to atbalstošo procesu kvalitātes līmeni un to nepārtrauktas pilnveidošanas nepieciešamību. Iekšējās kvalitātes sistēmas ietvaros tiek mērīta un analizēta katra procesa atbilstība un lietderība, kā arī veicināta visu augstskolas darbinieku iesaistīšanās procesu uzlabošanā.

Koledžā ir izstrādāta organizācijas politika un stratēģija un normatīvo dokumentu kopums, kas nosaka īstenojamās studiju programmas kvalitātes garantijas, kā arī garantē piešķiramās kvalifikācijas atbilstību esošajām likumdošanas un darba tirgus prasībām. Dokumentu kopums ir pieejams internetā.

Koledža regulāri plāno un nodrošina savai darbībai nepieciešamos finanšu, personāla, materiālos un nemateriālos resursus, veicina darbinieku nepārtrauktu izglītošanos un kvalifikācijas celšanu. Regulāri tiek novērtēts Koledžas stratēģisko mērķu sasniegšanas progress, nodrošināta mērķtiecīga sadarbība ar ieinteresētajām pusēm, tai skaitā studējošajiem, darba devējiem, citām augstskolām un koledžām, valsts un nevalstiskajām organizācijām.

Akadēmiskā personāla kompetence tiek vērtēta atbilstoši Augstskolas likuma un iekšējo reglamentējošo dokumentu „Akadēmiskā personāla vēlēšanu noteikumi” un „Nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem” prasībām. Koledžas vadība iespēju robežās stimulē akadēmiskā personāla kompetences paaugstināšanu, meklējot un piedāvājot seminārus, kursus un mobilitātes, veidojot ikgadējās koledžas konferences un rosinot personālu piedalīties citu augstskolu veidotajās konferencēs.

Studenti atbilstošo kvalifikāciju iegūst izpildot iepriekš noteiktus secīgus pārbaudījumus, kas tiek vērtēti ar atzīmi vai ar ieskaiti. Kopējo pārbaudījumu secību nosaka studiju grafiks, kas tiek izstrādāts balstoties uz studiju plānu. Konkrētā studiju kursa pārbaudījumu secību nosaka studiju kursa plāns. Kā pēdējais pārbaudījums ir kvalifikācijas darba aizstāvēšana. Regulāri tiek pārskatīti vērtēšanas kritēriji dažādiem pārbaudījumu veidiem, lai studenti varētu labāk izprast tiem uzstādīto prasību kopumu.

Koledžā regulāri tiek pilnveidota studiju procesa kvalitāte un uzlaboti rezultāti, apskatot, vērtējot un sistemātiski izanalizējot dažādus kvalitāti noteicošus rādītājus, saistībā ar kvalifikācijas prasību sasniegšanu un studentu un ieinteresēto pušu vēlmju piepildīšanu. Visas saņemtās studentu pretenzijas tiek izskatītas un veiktas nepieciešamās uzlabošanas darbības. Koledžā tiek veikta studentu anketēšana, lai labāk izprastu viņu vēlmes un palīdzētu izvērtēt docētāju darbības kvalitāti. Anketas kalpo arī kā informācijas

avots veiksmīgāku preventīvo darbību īstenošanai studiju procesā. Anketu rezultāti tiek apkopoti un izanalizēti un, nepieciešamības gadījumos, tiek veiktas korektīvās darbības un pilnveidoti pamata, atbalsta un vadības procesi.

Dokumentu izstrādāšanas un apstiprināšanas procesā piedalās darba devēji un studenti no studentu pašpārvaldes, analizējot, izsakot savus priekšlikumus Koledžas padomē.

Par jaunumiem koledžā studējošos informē, izmantojot informācijas standus un mājas lapu.

Līdz šim studiju procesa kvalitātes nodrošināšanai ir veikti šādi pasākumi:

1. Tiek organizētas studentu, darba devēju, absolventu, akadēmiskā personāla aptaujas, to rezultātu analīze un lēmumu pieņemšana, balstoties uz iegūtajiem rezultātiem.
2. Tiek veikts studentu sekmības monitorings un nepieciešamās korektīvās darbības.
3. Notiek studiju kursu aktualizēšana atbilstoši situācijai koledžā, likumdošanas izmaiņām un darba tirgus prasībām. Studiju kursu pārskatīšana ir paredzēta katrreiz pēc studiju kursa cikla beigām.
4. Studiju programmas pašnovērtējums tiek sagatavots vienu reizi gadā, apstiprināts Koledžas padomes sēdē un ir publicēts koledžas mājas lapā.
5. Koledžas padome veic akadēmiskā personāla ievēlēšanas un kompetences novērtēšanas funkcijas, kā arī nosaka koledžas stratēģisko darbību un sasniežamos mērķus, kuru sasniegšana tiek uzraudzīta un regulāri pārskatīti.

1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi (t.sk. finanšu resursi) un materiāltehniskais nodrošinājums

Koledža ir valsts dibināta izglītības iestāde. Tās pamatfinansējums ir valsts budžeta līdzekļi. Valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem budžeta studiju vietu skaitam ir 52 079 euro. Esošie, pieejamie resursi ļauj īstenot studiju virzienu un ir atbilstoši studiju saturam un ļauj organizēt studiju procesu. Koledžas attīstība tiek regulāri plānota.

Studiju process tiek organizēts auditorijās K.Valdemāra ielā 163, Rīgā un prakses vietās.

Mūsdienīgs studiju process nav iedomājams bez informāciju komunikāciju tehnoloģiju izmantošanas - **koledža nodrošina iespējas strādāt auditorijās ar video prezentācijas iekārtām, izmantojot digitālos multimediju projektorus un pārnēsājamus datorus.** Koledžā ir divas auditorijas (katrā 35 – 50 vietas) ar stacionāro

prezentācijas aprīkojumu, interneta pieslēgumu un interaktīvo tāfeli un vēl divas auditorijas (ar 30 vietām katrā), ar stacionāro prezentācijas aprīkojumu un interneta pieslēgumu. Kopumā ir pieejamas 13 auditorijas. Visās auditorijās ir stacionārie datori ar interneta pieslēgumu un iespēju pieslēgt pārnēsājamo digitālo projektoru. Studiju procesam ir pieejami arī 5 portatīvie datori un 3 pārnēsājami digitālie projektori, divas dokumentu kameras, kas pilnībā nodrošina studiju procesa vajadzības pēc prezentācijas aprīkojuma. Aprīkojums nodrošina mūsdienīgu un kvalitatīvu studiju procesu, palīdz studentiem labāk apgūt gan zināšanas. Koledžā ir aprīkoti divi jauni datorkabineti ar mūsdienīgiem datoriem ar 22 un 15 darba vietām. Kopā ir 37 datoru darba vietas ar interneta pieslēgumu studentiem un 16 darba vietas aprīkotas ar datoriem – docētājiem. Datortehnika ir aprīkota ar MS Windows 7, MS Windows 8 operētājsistēmām un MS Office Professional 2007 un 2010 programmnodrošinājumu. Studenti var izmantot datorus no nodarbībām brīvajā laikā, lai izstrādātu patstāvīgos darbus, vai sagatavotu studiju darbus, prakses atskaites vai kvalifikācijas darbus. Koledžā ir pieejams iekšējais bezvadu internets Wi/Fi, kas ļauj studentiem un docētājiem brīvi izmantot savus portatīvos datorus, lai piekļūtu internetam. Kvalifikācijas darbu datu apstrādei pieejamas Banku augstskolas datorklases ar datu apstrādes programmām - SPSS (45 licences) un NVIVO (40 licences).

2015.gada februārī ir uzsākta atvērtā koda programmatūras Moodle lietošana studiju e-vides nodrošināšanai.

2015.gada pavasarī Koledža pievienosies Vienotās uzņemšanas pamatstudiju programmas sistēmai un nodrošinās centralizētu reģistrēšanos pamatstudijām.

Koledžā visas telpas ir izremontētas un mūsdienīgi iekārtotas.

Koledžai ir iespēja izmantot Banku augstskolas konferenču zāli ar 180 sēdvietām, kas 2012. gadā tika pārbūvēta, uzstādot tajā visjaunākās prezentācijas tehnoloģijas. Studiju procesā svarīgs resurss ir **bibliotēka**. Bibliotēka atrodas BA telpās - K.Valdemāra ielā 161, 3.stāvā un ir pieejama koledžas studentiem. Tā sastāv no divām daļām – no abonementa un lasītavas. BA bibliotēkā ir vairāk nekā 10 000 eksemplāru grāmatu un citu informācijas vienību. Elektroniskais katalogs ļauj veikt meklēšanu un grāmatu pasūtīšanu attālināti.

Atjaunot grāmatu krājumus ir sarežģīti, jo grāmatu cenas nemitīgi pieaug, bet jaunu grāmatu iegādei valsts budžets izdala nepietiekošus naudas resursus, tomēr koledža katru studiju gadu rod iespējas papildināt mācību (profesionālo) grāmatu un periodikas izdevumu klāstu, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu studiju procesa īstenošanu.

Pievienojoties Banku augstskolas bibliotēkai šāda veida problēmas lielā mērā tiek atrisinātas.

BA bibliotēka ļauj pilnā mērā nodrošināt koledžas studiju procesu un zinātniski-praktisko darbību, kā arī sniegt studentiem un docētājiem bibliogrāfiskos un informatīvos pakalpojumus. Bibliotēka regulāri saņem gan Latvijā, gan ārvalstīs izdotus periodiskos izdevumus. Lasītavā ir pieejami 10 nosaukumu laikraksti un 22 nosaukumu žurnāli, kā arī dažādi statistikas krājumi un uzziņu izdevumi. No ārzemju izdevumiem tiek abonēti *The Economist*, *Focus*, *Financial Times*, *Harvard Business Review* u.c.

Bibliotēka abonē šādas elektroniskās datu bāzes: NAIS, LETA, BNS, LURSOFT (laikrakstu bibliotēka), EBSCO (daudzozaru datu bāžu agregators ar vairāku tūkstošu nosaukumu žurnālu rakstu pilniem tekstiem un e-grāmatas), EMERALD, Dienas Bizness (arhīvs), Latvijas Vēstnesis (arhīvs).

Bibliotēkai ir elektroniskais katalogs, kas tiek veidots integrētajā bibliotekārajā sistēmā "ALISE". Bibliotēkas sistēma ALISE paredz iespēju autorizētiem lietotājiem kontrolēt savu konta stāvokli, lūgt termiņa pagarinājumu un veikt grāmatu rezervēšanu.

Bibliotēka ir arī dalībniece projektā „11 Augstskolu un speciālo bibliotēku virtuālais kopkatalogs”, līdz ar to lasītājiem ir iespējams veikt informācijas meklējumus 11 bibliotēkās vienlaicīgi.

Lasītavā studentu ērtībai ir novietoti 21 datori ar pieeju internetam, nodrošinātas drukāšanas un kopēšanas iespējas. Ir iespējas strādāt arī ar portatīvajiem datoriem.

Gandrīz visos studijuursos ir pieejama literatūra lietošanai mājās, arvien lielāks īpatsvars ir literatūrai angļu valodā.

1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārvalstīs attiecīgā studiju virziena ietvaros

Sadarbība starp Latvijas augstskolām un koledžām, kā arī starptautiskā sadarbība ir pamats veiksmīgai studiju virziena attīstībai.

Koledžai visciešākā sadarbība notiek ar Banku augstskolu. Koledža ir pārņēmusi Banku augstskolas labo praksi daudzās jomās. Balstoties uz sadarbības līgumu, koledža izmanto Banku augstskolas infrastruktūru, bibliotēkas krājumus un citus resursus. Vairākus studiju kursus ir plānots īstenot kopā - BA un Koledžas studentiem. Tas nodrošinās starpdisciplināru studiju vidi un iespēju studentiem veidot sadarbību.

Sadarbības līgums ar Rīgas Tehnisko universitāti paredz sadarbību studiju virzienā īstenoto studiju programmu pilnveidošanu un attīstību, kā arī studiju turpināšanu otrā

līmeņa augstākās profesionālās izglītības programmās. Koledžas administrācija un docētāji uztur regulārus akadēmiskus kontaktus ar kolēģiem no RTU. Sadarbību veicina arī mācību spēku apmaiņa starp abām augstskolām, lasot lekcijas, vadot un recenzējot kvalifikācijas darbus. Abas ieinteresētās puses atzīst šo sadarbību par veiksmīgu jau 20 gadus un gatavas to paplašināt.

Turpinās sadarbība ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes Izglītības un mājsaimniecības institūtu augstskolas didaktikas jautājumos. 2012.gadā 9 studiju virziena docētāji ieguva LLU sertifikātu par augstākās izglītības pedagogu profesionālās pilnveides programmas „Inovācijas Augstskolas didaktikā” apguvi (programmas apjoms 4 KP – 160 akadēmiskās stundas), kas veicina studiju virzienā didaktikas pilnveidošanu.

Studiju virziena ietvaros notiek sadarbība ar Informācijas sistēmu augstskolu (ISMA), Baltijas Starptautisko akadēmiju, Ekonomikas un kultūras augstskolu, Juridisko koledžu, Alberta koledžu, Jēkabpils Agrobiznesa koledžu. Galvenās sadarbības formas: docētāji piedalās konferencēs, studiju kursu viesdocēšana; koledžas absolventi izmanto iespējas studēt nākošajā augstākās izglītības līmenī.

Cieša sadarbība studiju virziena ietvaros ir izveidojusies ar Kauņas Koledžu (Kaunas University of Applied Sciences) un Utenas Koledžu (Utena University of Applied Sciences). Starp Koledžu un Utenas koledžu noslēgts starptautiskās sadarbības līgums zinātnisko pētījumu, mācību procesa, kopējo projektu, kvalitātes nodrošināšanas jomā.

ES mūžizglītības programmas ERASMUS ietvaros lektori docēšanas un pieredzes mobilitāšu laikā ieguva pieredzi strādāt starptautiskajā vidē ar citu valstu studentiem, uzlaboja savas komunikācijas prasmes angļu valodā, kā arī radniecisko studiju kursu pasniegšanas metodoloģijā un studentu zināšanu novērtēšanā. Sākot ar 2012.gadu, studiju virziena docētāji dodas pieredzes apmaiņā uz starptautiskiem uzņēmumiem (Lietuva, Itālija, Ungārija), kur iepazīstas ar starptautisko uzņēmumu darbību un iegūst praktisko pieredzi, kas saistīta ar konkrēto studiju kursu docēšanu.

Studiju virziena studenti piedalās ES Mūžizglītības programmu ERASMUS prakses mobilitātēs, izvēloties uzņēmumus Igaunijā, Īrijā, Itālijā, Lielbritānijā, Lietuvā, Spānijā. Studenti saņem *Eiropass Mobilitāte* – apliecinājumu mobilitātes laikā iegūtajām prasmēm, iemaņām un kompetencei.

Koledža plāno turpināt sadarbību pieaugušo izglītības jomā ar iepriekšējo divu GRUNDTVIG projektu (“Adult Education: E- learning , Web2 and Aandragogy to Enhance Education Outcomes Transnational Cooperation” un “Partnership Project

“Learning to learn by teaching”) partneriem: Università degli Studi La Tuscia (Itālija), Colegiul Economic ION GHICA (Rumānija).

Sadarbība ar ārzemju augstskolām, koledžām un uzņēmumiem tiks paplašināta gan ES izglītības, jaunatnes un sporta programmas ERASMUS + 1.pamatdarbības augstākās izglītības sektora projekta ietvaros, gan noslēdzot jaunus sadarbības līgumus, izmantojot BA pieredzi un palīdzību starptautisko sakaru veidošanā. Šobrīd Banku augstskola sadarbojas ar 113 ārvalstu augstskolām.

Tiek plānots aktivizēt sadarbību ar Latvijas augstskolām un koledžām kopīgu studiju kursu vai moduļu īstenošanā.

1.9. Studiju programmu uzskaitījums

Studiju virzienā ietilps divas studiju programmas:

Nr. p.k.	Nosaukums	Kods	Apjoms KP/ECTS	Īstenošanas veids un forma	Īstenošanas vieta	Piešķiramā kvalifikācija
1.	Mārketings un reklāma	41345	100/150	Pilna un nepilna laika studijas/klātiene un neklātiene	Rīga	Reklāmas komercdarbības pakalpojumu speciālists
2.	Komercdarbība	41345	100/150	Pilna un nepilna laika studijas/klātiene un neklātiene	Rīga	Komercdarbības speciālists

Studiju programmas atbilst Latvijas Republikas un Koledžas attīstības stratēģijai.

1.10. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, tai skaitā studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īsteno

Akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas noteikumiem un Rīgas Uzņēmējdarbības koledžas nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstību apliecina dzīves un darba gājumu apraksts (skat. 1.pielikumu), personāla kvalifikācijas celšana,

metodiskās un zinātniskās izstrādnes. Akadēmiskā personāla atlase notiek saskaņā ar Nolikumu par akadēmiskā personāla vēlēšanām.

Koledža spēj nodrošināt nepieciešamo akadēmisko personālu studiju virziena īstenošanai – gan lekciju, semināru, praktisko nodarbību, gan arī citu pedagoģisko un zinātnisko darbību izpildei. Studiju virziena *Vadība, administrēšana un nekustāmo īpašumu pārvaldība* studiju programmas *Komercedarbība* un studiju programmas *Mārketings un reklāma* īstenošanā iesaistīti 17 docētāji - 10 no tiem koledža ir pamatdarba vieta, 7 no tiem ir ievēlēti lektori pamatdarba vietā - koledžā, 7 lektori ir pieņemti darbā uz laiku. Visiem docētājiem ir viens vai vairāki maģistra grādi, 5 docētājiem ir doktora grāds, 2 docētāji turpina studijas doktorantūrā.

Sakarā ar koledžas reorganizāciju un izmaiņām akadēmiskā personāla sastāvā 2015.gada pavasarī tiks izsludinātas Akadēmiskā personāla vēlēšanas.

Studiju virzienā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums skatāms 1. pielikumā

Ar akadēmiskā personāla dzīves un darba aprakstiem (CV) var iepazīties 1.pielikumā.

Studiju virziena īstenošanā un studiju kvalitātes pilnveidē svarīga loma ir sadarbībai ar BA - koledžai tā dod iespēju studiju procesā iesaistīt kvalificētus, pieredzējušus augstskolas docētājus. Akadēmiskajam personālam ir iespējas izmantot BA resursus (bibliotēka, datorprogrammas u.c.), lai papildinātu zināšanas, apgūtu jaunas prasmes un kompetenci.

Koledžā ir nepieciešamais akadēmiskais personāls, kas nodrošināšana studiju virziena īstenošanu. Akadēmiskais personāls gatavo un lasa lekcijas, vada seminārus, praktiskās nodarbības, vada kvalifikācijas darbus, veic pedagoģisko un pētniecisko darbu.

Koledža plāno un īsteno pasākumus akadēmiskā personāla profesionālās kompetences paaugstināšanai:

- Regulāra pašizglītība ar mērķi būt kompetentiem un zinošiem gan kā konkrētu studiju kursu docētājiem, gan kā izglītības jomā strādājošiem, gan kā mūsdienu sabiedrības pārstāvjiem;
- Profesionālā pilnveide programmā „Augstskolu didaktika” (6 ECTS kredītpunkti) un „Inovācijas augstskolu didaktikā” (6 ECTS kredītpunkti);
- Savstarpēja pieredzes apmaiņa starp koledžas docētājiem un sadarbības partneru koledžu docētājiem;
- Lietišķie pētījumi atbilstoši docētāju vadītajiem studiju kursiem un pētnieciskajai darbībai;

- Dalība koledžas akadēmiskā personāla zinātniski praktiskajās konferencēs;
- Docētāju dalība citu augstskolu rīkotajās zinātniskajās konferencēs;
- Profesionālā pilnveide, tālākizglītībaursos un semināros;
- Profesionālās pilnveides, tālākizglītības kursu un semināru vadība;
- Jaunu un mūsdienīgu metodisko materiālu izstrāde (izdales materiāli, testi, uzdevumi, pārbaudes un praktiskie darbi, studiju materiāli e-studijām);
- Līdzdalība jaunu mācību līdzekļu un grāmatu veidošanā;
- Vieslekciju pieredze gan kā klausītājiem, gan kā lektoriem;
- Tikšanās un diskusijas ar nozaru vadošajiem speciālistiem, ekspertiem;
- Profesionālo izstāžu un prezentāciju apmeklējumi;
- Svešvalodu prasmju pilnveide;
- ITK prasmju pilnveide;
- Līdzdalība starptautiskos lietišķos pētījumos;
- Sadarbība ar uzņēmumiem, darba devējiem, profesionālajām asociācijām ar mērķi būt informētiem par jaunāko un aktuālāko nozarē;
- Līdzdalība mūzikizglītības programmu aktivitātēs gan kā dalībniekiem, gan kā projektu vadītājiem;
- Jaunu docētāju piesaiste koledžas studiju programmu īstenošanā;
- Atbalsts docētājiem maģistra un doktora grāda iegūšanā.

1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība un tā ietekme uz studiju darbu, studējošo iesaistīšana pētniecības projektos, dalība starptautiskajos projektos

Docētāju pētnieciskais darbs ir neatņemama studiju virziena īstenošanas sastāvdaļa. Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs ir orientēts uz lietišķiem pētījumiem, pētnieciskā darba prioritārie virzieni saistīti ar konkrētiem studiju kursiem. Pētniecības un radošo darbu tematika ir aktuāla, saistīta ar reģiona tautsaimniecības interesēm; pētniecības tematika sasaucas ar koledžas studiju virziena un studiju programmas saturu. Pētījumos aplūkotas tāmas kā piemēram „Minerālo resursu ieguves un pārstrādes uzņēmumu ekonomiskais raksturojums”, „Sistēmiska pieeja mārketinga situāciju izvērtēšanā, risināšanā”, „Uzņēmuma naudas plūsmas prognozēšana”, „Naudas plūsmas pārskata

uzlabošanas iespējas tautsaimniecības un pedagoģijas kontekstā”, „Naudas plūsmas un tās rādītāju analīze Latvijas uzņēmumos” un citi. Koledžas akadēmiskais personāls plāno savu pētniecisko un radošo darbu. Koledža savu iespēju robežās atbalsta docētāju iniciatīvas jauniem lietišķiem pētījumiem. Koledžā nepastāv atsevišķs finansējums pētniecībai un pētniekiem. Akadēmiskā personāla iesaistīšanās zinātniskās pētniecības darbā nodrošina studiju programmu pastāvīgu pilnveidi un atbilstību jaunākajām zinātnes tendencēm, nodrošina atgriezenisko saikni ar darba devējiem un profesionālajām asociācijām lietišķo pētījumu veikšanā, sekmē zinātniski pētniecisko sadarbību citu valstu koledžām. Akadēmiska personāla pētījumi tiek prezentēti publikācijās, Koledžas akadēmiskā personāla un studentu zinātniski praktiskajās konferencēs, citu koledžu un augstskolu konferencēs, semināros. Koledžā ir izstrādāta un tiek īstenota Zinātniskās un pētnieciskās darbības mērķprogramma 2014.- 2017. gadam, kas balstās uz valstī noteiktajiem prioritāriem virzieniem zinātnē un koledžas akadēmiskā personāla kapacitāti. Pēc koledžas reorganizācijas ir uzsākta sadarbība ar BA pētniecības jomā, pārņemot BA labās prakses piemēru un iespējas. Akadēmiskajam personālam ir iespēja piedalīties Banku augstskolas rīkotajās zinātniskajās konferencēs, studentiem – BA rīkotajās studentu zinātniskajās konferencēs, kas notiek katru gadu pavasarī.

Koledžas akadēmiskais personāls iesaistās radošā darbā, tiek izstrādāti metodiskie materiāli. Akadēmiskā personāla veikums ir pieejams gan studentiem, gan kolēģiem bibliotēkā, pie konkrētiem pasniedzējiem, internetā, katedrā.

Koledžā ir notikušas piecas akadēmiskā personāla zinātniski praktiskās konferences. Pirmo divu konferenču (2005. un 2006.gadā) tēma bija „Izglītības ekoloģija un profesionālās studijas”, 2007.gadā trešo zinātniski praktisko konferenci „Izglītības ekoloģija un profesionālās studijas” veidojām kopā ar Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas Darba un darba vides institūtu. 2008. gada IV zinātniski praktiskās konferences tēma bija „Pārtika 21.gadsimtā”, 2011. gadā V zinātniski praktiskās konferences tēma bija „Tirgus attīstība tautsaimniecības nozarēs”. Ir izdoti pieci zinātnisko rakstu krājumi. Konferencēs aktīvi piedalās arī citu augstskolu (LU, RTU, LLU, RPIVA) un koledžu docētāji, darba tirgus pārstāvji un arī AIKNC pārstāvji, kā arī koledžas sadarbības partneri no Kauņas un Utenas koledžām Lietuvā. Koledžas konferences zinātnisko rakstu krājumos publicēto darbu tematika veltīta gan jaunākajām pedagoģiskajām atziņām, gan specifiskiem, aktuāliem jautājumiem konkrētā zinātnes jomā, gan augstākās profesionālās izglītības un tās kvalitātes jautājumiem. Konferences tematiku ir paplašinājusies atbilstoši zinātniski pētnieciskā darba prioritārajiem virzieniem.

Rīgas Uzņēmējdarbības koledžas docētāji vada vieslekcijas sadarbības partneru koledžās Erasmus mobilitātes programmas ietvaros.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības mērķis ir īstenot padziļinātu zināšanu apguvi konkrētā nozarē un galvenā uzmanība tiek veltīta profesionālajai sagatavotībai, kas izpaužas zināšanās, prasmēs un kompetencē. Viens no studiju programmas iegūstamajiem rezultātiem ir arī studentu spējas veikt jaunrades un pētniecisko darbu.

Studiju procesā studentu darbība pastāvīgi tiek virzīta uz lietišķiem pētījumiem, pētniecības darbu tematika ir saistīta ar studiju mērķiem un sagaidāmajiem studiju rezultātiem. Pētījumu rezultātus sāk izmantot piem. SIA „STUDIA RIGA”, SIA „Triggers”, SIA “Krāso auto”, SIA “Biznesa vadības koledža”, SIA „Apgāds „Kontinents””, SIA „Sistēmas AT ”, SIA “Skrīveru saldumi”, SIA “Dimdiņi”, SPA kūrortam „Mārcienas muiža”, SIA „New –Yorker Latvija”, SIA „N.Bomja maiznīca „Lielezers”” , SIA „Pure Chocolate”, SIA „Turkebab”u.c. , kas atzīmē studentu labu profesionālo sagatavotību produktu un tirgus izpētē, analizē, mārketinga aktivitāšu plānošanā u.c. Valsts kvalifikācijas eksāmenu komisijas atzīmē absolventu prasmi un kompetenci veikt jaunrades un pētniecisko darbu.

Studentu iesaistīšanos pētnieciskajos projektos studiju programmas īstenošanas gaitā nodrošina studijuursos iekļauto studiju darbu un kvalifikācijas darba izstrādāšana.

Studenti tiek iesaistīti zinātniski pētnieciskajā darbā, lai apgūtu jaunas, lietderīgas zināšanas, profesionālās prasmes, kompetenci un veidotu saikni starp zināšanām un praksi. Studentu pētniecības un radošo darbu tematika ir aktuāla, saistīta ar dažādām tautsaimniecības nozarēm un reģiona interesēm. Studentu pētījumos rodamas idejas studiju virziena un studiju programmas satura attīstībai nākotnes dimensijā. Studējošo pētniecisko un radošo darbu lielā mērā nosaka studiju programmas plāns; studenti šobrīd vēl reti izrāda pašiniciatīvu papildus pētījumu veikšanai. Koledža savu iespēju robežās mudina, atbalsta un palīdz pētījumu plānošanā, organizēšanā, īstenošanā un iegūto rezultātu publicitātē. Atsevišķs budžets studentu pētījumiem koledžā nav paredzēts.

Studentu pētnieciskā darba aktivizēšanu un pilnveidošanu koledžā nosaka vairāki svarīgi studiju procesa pilnveidošanas uzdevumi: nepieciešamība pilnveidot studentu prasmes darbā ar zinātnisko literatūru, iepazīstināt studentus ar mūsdienīgu zinātniskās pētniecības darba būtību, organizāciju un metodēm, pilnveidot studentu prasmes apstrādāt pētījuma gaitā iegūtos datus un analizēt rezultātus, pilnveidot studentu prezentācijas prasmes, veidot studentiem nepieciešamās prasmes un attieksmes zinātniskajai sadarbībai koledžas, valsts un starptautiskajā mērogā.

Koledžā notikušas trīs studentu zinātniski praktiskās konferences. I studentu zinātniski praktiskā konference „Ekonomika, uzņēmējdarbība: teorija un prakse” - 2007. gadā, II studentu zinātniski praktiskā konference „Tirgus aktualitātes dažādās Latvijas tautsaimniecības nozarēs” 2009. gadā un III studentu zinātniski praktiskā konference „Tirgus attīstība tautsaimniecības nozarēs” 2011. gadā. Studentu pētījumi ir apkopoti Studentu konferences rakstu izdevumos, kas ir pieejami bibliotēkā.

Koledžā ir izveidojusies tradīcija uz vieslekcijām aicināt dažādu nozaru speciālistus, lai studējošie un docētāji iepazītu jaunās tendences un aktuālo biznesa vidē. Koledžā tiek rīkotas arī Zinātnes nedēļas - kur ārvalstu sadarbības partneru mācībspēki un Latvijas biznesa vides pārstāvji lasa vieslekcijas studentiem, docētājiem. Atzinību studentu, gan docētāju vidū ir ieguvušas ārvalstu vieslektoru lekcijas, praktiskās nodarbības. Studentiem tā ir lieliska iespēja gūt jaunas zināšanas un informāciju par biznesa sfēras aktualitātēm un attīstību ārzemēs, kā arī iepazīties ar katrai valstij raksturīgo kultūras un uzņēmējdarbības vidi.

1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts

Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts ir dots 1. Pielikumā.

1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums

Koledžā studiju virziena īstenošanai nav izveidota atsevišķā struktūrvienība.

Programmas vadīšanā tiek ievēroti demokrātijas principi. Aktuālie jautājumi tiek koleģiāli apspriesti, netiek pieņemti vienpersoniski lēmumi. Ir skaidri noteikti administratīvā, akadēmiskā un tehniskā personāla pienākumi, atbildība. Administratīvā, akadēmiskā, tehniskā personāla un studentu attiecības balstās uz cieņu un ētikas normām. Studiju programmas īstenošanā tiek ievērots vienlīdzības princips. Studentiem ir iespējas izteikt savu viedokli, pretenzijas un ierosinājumus par studiju procesu, programmu un citiem jautājumiem. Koledžā regulāri tiek veiktas studentu aptaujas, analizēti to rezultāti. Studējošie ir iesaistīti vēlēto institūciju- Koledžas Padomes, Stipendiju komisijas, Studiju un studējošā kredītu piešķiršanas komisijas darbā. Koledžā darbojas arī Studentu

pašpārvalde. Koledžā tiek atbalstīta aktīva studentu dzīves pozīcija, rosināta viņu personības attīstība un karjeras izaugsmes plānošana. Koledžā ir izstrādāta Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība, kas nosaka procedūru, kādā studējošie var iesniegt koledžas administrācijai ierosinājumus vai sūdzības par studiju procesa īstenošanu, darba kārtību un darba laiku. Kārtība nosaka, kas, kādā veidā un kam var iesniegt sūdzību vai ierosinājumu, sūdzības izskatīšanas laiku un atgriezenisko saiti. Kārtība atrunā atbildīgo administrācijas pārstāvju pilnvaras ierosinājumu vai sūdzību izskatīšanā, apmierināšanā vai noraidīšanā. Studenti ir informēti par iespējām iesniegt priekšlikumus un sūdzības. Studenti augsti novērtē demokrātiju koledžā

Arī akadēmiskais personāls var iesniegt ierosinājumus un sūdzības koledžas administrācijai – to nosaka Personāla priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība

Pozitīvi tiek vērtēts administratīvā personāla atbalsts, spēja operatīvi risināt jautājumus un tehniskā personāla ieguldījums un atsaucība.

Programmas realizācija sekmē demokrātiskas sabiedrības veidošanos koledžā.

Administratīvā un tehniskā personāla atbalsts ir pietiekams, lai nodrošinātu visu studiju rezultātu sasniegšanu.

1.14. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā palīgpersonāla raksturojums

Mācību palīgpersonāls (datortehnikas un tehniskais personāls) ir ar atbilstošu kvalifikāciju un ir nokomplektēts pilnībā. Datortehnikas personāls nodrošina datorkabinētu darbību, nepieciešamo programmu instalāciju un konsultācijas studentiem un lektoriem, e- studiju vides uzturēšanu un pakalpojumu sniegšanu (bezvadu internets, e-pasts utt.). Tehniskais personāls nodrošina telpu kārtību un tīrību, nepieciešamo materiālu piegādi.

1.15. Informācija par ārējiem sakariem

1.15.1. Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām

Studiju virziena ietvaros notiek aktīva sadarbība ar darba devējiem. Pēdējos gados darba devēji paši izsaka priekšlikumus par ilgtermiņa sadarbības veidošanu, jo studiju virziena absolventi un studenti ir atpazīti darba tirgū. Sadarbības galvenie virzieni ir:

- prakses vietu nodrošināšana;
- kvalifikācijas darbu recenzēšana;
- piedalīšanās valsts noslēguma pārbaudījumu komisijas darbā;
- darba tirgus pārstāvju iesaiste studiju procesā pilnveidošanā: studiju kursu saturu aktualizēšana atbilstoši darba tirgus vajadzībām;
- vieslekcijas, ekskursijas uzņēmumos;
- studentu zināšanu, prasmju un iemaņu novērtēšanā.

Studentu prakses vietas un absolventu darba vietas aptver dažādas tautsaimniecības sfēras, piem.,: tirdzniecība un pakalpojumi (SIA „RIMI Latvia”, SIA „Anvol”, SIA „Armitana”, SIA „Media pasts”, SIA „Turkebab”, SIA „Ms Taxi”, SIA „Abekss”, SIA „Moller Auto Latvia”, AS „AJ Produkti”, SIA „Studio Moderna”, SIA „CBRE Property Management”, SIA „Sporta bāze „Mežaparks”, SIA „Impro ceļojumi” u.c.); reklāmas pakalpojumi (AS „Super FM”, SIA „Premium Media”, SIA „Creative Focus”, SIA „Water Melon” u.c.); finanšu (DnB Banka, Nordea Banka Latvija) un ražošanas (SIA „Latsin”, SIA „Tīna - Mēbeles”, SIA „Agrosals” u.c.).

Ciešāku saikni ar darba devējiem nodrošina ikgadējā darba devēju aptauja. Aptauja tiek veikta pilna un nepilna laika studentu prakses vietās. Aptaujā tiek vērtētas studentu zināšanu, prasmju un attieksmju atbilstība darba tirgus prasībām. Darba devēji atzīst, ka iegūtās zināšanas, prasmes un attieksmes nodrošina studiju programmas absolventiem gatavību praktiskai darbībai mainīgajos tirgus apstākļos.

1.15.2. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kas īsteno līdzīgus studiju virzienus un studiju programmas

Koledža sadarbojas ar sekojošām Latvijas augstskolām, kas īsteno līdzīgus studiju virzienus un studiju programmas:

Koledža sadarbojas ar sekojošām Latvijas augstskolām, kas īsteno līdzīgus studiju virzienus un studiju programmas:

- Banku augstskola
- Rīgas Tehniskās universitātes Inženierekonomikas un vadības fakultāti;
- Informācijas sistēmu augstskola;
- Baltijas Starptautisko akadēmija;
- Ekonomikas un kultūras augstskola;
- Biznesa augstskola Turība.

Koledža sadarbojas ar sekojošām Latvijas koledžām, kas īsteno līdzīgus studiju virzienus un studiju programmas:

- Juridiskā koledža;
- Jēkabpils Agrobiznesa koledža;
- Malnavas koledža;
- Sociālas integrācijas valsts aģentūras koledža;
- Alberta koledža.

Koledža sadarbojas ar sekojošām ārvalstu augstskolām, kas īsteno līdzīgus studiju virzienus un studiju programmas:

- Kauņas Koledža (Kaunas University of Applied Sciences),
- Utenas Koledža (Utena University of Applied Sciences).

Saskaņā ar studiju virziena attīstības plānu tiks paplašināta sadarbības ar ārzemju augstskolām un koledžām, izmantojot BA pieredzi ārējo sakaru veidošanā.

1.15.3. Studējušie, kas studējuši ārvalstīs studējošo apmaiņas programmu ietvaros

Studiju virzienā nav studējušo, kuri studējuši ārvalstīs studējošo apmaiņas programmu ietvaros.

1.15.4. Ārvalstu studējušo skaits studiju virzienā kopumā, sadalījums pa studiju programmām

Studiju virzienā nav ārvalstu studentu.

2. STUDIJU PROGRAMMAS „MĀRKETINGS UN REKLĀMA” RAKSTUROJUMS

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītība studiju programma „Mārketingu un reklāma” nodrošina studentiem teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu apguves kopumu, lai sniegtu profesijas standartam „Reklāmas komercdarbības pakalpojumu speciālists” un pirmā līmeņa profesionālajai augstākajai izglītībai atbilstošu profesionālo kompetenci.

Kā būtiskākās studiju programmas stiprās puses var atzīmēt:

- 1) Latvijā šāda programma tiek realizēta tikai divās augstākās izglītības iestādēs;
- 2) programmas izstrādes un īstenošanas procesā ir iesaistīti augsti kvalificēti un pieredzējuši reklāmas speciālisti;
- 3) programmas konkurētspēju apliecina augsts absolventu pieprasījums darba tirgū.

2.1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Studiju programmas **mērķis** ir sagatavot reklāmas komercdarbības pakalpojumu speciālista profesijas standartam atbilstošus darbiniekus, kuri spēj sniegt ekonomiski pamatotus un sociāli atbildīgus mārketinga un reklāmas pakalpojumus uzņēmējiem Latvijā un Eiropas Savienībā.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, studiju programmai ir definēti sekojoši **uzdevumi**:

- 1) nodrošināt studiju procesa norisi atbilstoši izglītības standarta prasībām;
- 2) sniegt gan vispārīgas, gan specializētas zināšanas mārketinga un reklāmas jomā, kā arī attīstīt profesionālās prasmes un iemaņas atbilstoši mūsdienu ekonomiskai situācijai un sabiedrības vajadzībām;
- 3) sniegt zināšanas un attīstīt prasmes jaunāko informācijas un komunikāciju tehnoloģiju iespēju izmantošanā reklāmas un mārketinga pakalpojumos;
- 4) nodrošināt studējošo prasmju un iemaņu attīstību uzņēmumos prakses laikā;
- 5) veidot sociālās prasmes, sekmējot motivētu un atbildīgu attieksmi;
- 6) veicināt analītisko domāšanu, kas ļauj risināt problēmas un pieņemt lēmumus;
- 7) veicināt sabalansētu un kompleksu ekonomisko un sociālo prasmju izmantošanu mārketinga un reklāmas pakalpojumu sniegšanā;
- 8) orientēt studentus uz tālākās profesionālās izglītības pilnveidošanas nepieciešamību mūža garumā.

2.2. Studiju programmas paredzētie rezultāti

Studiju programmas paredzētie rezultāti ir noteikti atbilstoši Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (European Qualification Framework - EKI) 5. līmenim un profesiju standartā „Reklāmas komercdarbības pakalpojumu speciālists” definētajām nepieciešamajām kompetencēm.

Programmas absolvents spēj:

- 1) pielietot specializētas faktu, teoriju un likumsakarību zināšanas mārketinga un reklāmas jomā, kā arī izprot likumsakarības ekonomikā un sabiedrībā notiekošajos procesos;
- 2) atlasīt, apkopot un sociāli atbildīgi analizēt informāciju par aktivitātēm mārketinga un reklāmas pakalpojumu nozarē;
- 3) spēj ievērot ar uzņēmējdarbību, mārketinga un reklāmas jomu saistītās tiesiskās normas savu pienākumu veikšanā;
- 4) analizēt konkrēta uzņēmuma darbību un noteikt tā produkcijas potenciālos pircējus vai patērētājus, ņemot vērā valsts ekonomisko, politisko un demogrāfisko situāciju,
- 5) sagatavot ziņojumu uzņēmuma vadībai par tirgus izpētes rezultātiem.
- 6) vadīt, plānot, radoši izstrādāt un organizēt mārketinga un reklāmas projektus, kā arī kontrolēt to īstenošanas gaitu un veikt nepieciešamās izmaiņas, balstoties uz tirgus izpētes rezultātiem un sadarbojoties ar uzņēmuma struktūrvienībām,;
- 7) novērtēt mārketinga un reklāmas projekta efektivitāti un rast radošus risinājumus efektivitātes paaugstināšanai;
- 8) argumentēti izteikt savu viedokli iekšējai un ārējai komunikācijai lietojot profesionālo terminoloģiju;
- 9) izmantot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas komunicējot ar klientiem, kolēģiem un vadību, kā arī plānojot un īstenojot mārketinga un reklāmas projektus;
- 10) racionāli plānot savu darbu un sistemātiski pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.

2.3. Studiju programmas plāns

Studiju programmas plāns (sk. 2.1., 2.2, tabulas) ir sastādīts balstoties uz koledžas attīstības stratēģiju, kas izstrādāta saistībā ar koledžas reorganizācijas rezultātā izveidojušos jauno situāciju izglītības nodrošināšanā un efektīva resursu izmantošanā.

2.1. tabula

Studiju programmas „Mārketingu un reklāma” pilna laika studiju plāns

N. p. k.	Studiju kursa nosaukums	Kreditpunktu skaits				Kopā ECTS
		Kopā	1. kurss	2. kurss	3. kurss	
Vispārīzglītojošie studiju kursi A daļa						
01	Matemātika	6	6			9
02	Informātika	4	4			6
03	Lietišķā angļu/vācu valoda	4	4			6
04	Otrā svešvaloda – angļu, vācu, krievu valoda	2		2		3
05	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija	2		2		3
06	Lietišķā komunikācija	2	2			3
07	Pētnieciskā darba metodoloģija	2		2		3
	A kopā:	22	16	6		33
Nozares studiju kursi B daļa						
08	Mikroekonomika	4	4			6
09	Makroekonomika	2	2			3
10	Statistika	2		2		3
11	Komerctiesības	2	2			3
12	Darba tiesības	2		2		3
13	Komercdarbības pamati	2	2			3
14	Komercdarbības organizācija un plānošana (SD)	4	4			6
15	Grāmatvedības pamati	2	2			3
16	Psiholoģija	2	2			3
	Nozares B kopā:	22	18	4		33
Konkrētās profesijas studiju kursi B daļa						
17	Socioloģija	2	2			3
18	Mārketingu (SD)	4		4		6
19	Mārketinga plānošana	2		2		3
20	Reklāma (SD)	4		4		6
21	Mārketinga komunikācijas	4		4		6
22	Speciālā lietojuma svešvaloda	2		2		3
23	Patērētāju uzvedība tirgū	2		2		3
24	Starptautiskais mārketingu	2		2		3
25	Pakalpojumu mārketingu	2		2		3
26	Reklāmas dizains	2		2		3
27	Projektu vadīšanas pamati	2		2		3
	Konkrētās profesijas studiju kursi B kopā:	28	2	26		42
Nozares izvēles kursi C daļa						
28	Izvēles kursi (sk. 2.3. tab.)	4		4		6
	C kopā:	4		4		6
29	Prakse	16	4		12	24
30	Kvalifikācijas darbs	8			8	12
	Kopā programmā:	100	40	40	20	150

2.2. tabula

Studiju programmas „Mārketingu un reklāma” nepilna laika studiju plāns

N. p. k.	Studiju kursa nosaukums	Kredītpunktu skaits				Kopā ECTS
		Kopā	1. kurss	2. kurss	3. kurss	
Vispārizglītojošie studiju kursi A daļa						
01	Matemātika	6	6			9
02	Informātika	4	4			6
03	Lietišķā angļu/vācu valoda	4	4			6
04	Otrā svešvaloda – angļu, vācu, krievu valoda	2		2		3
05	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija	2		2		3
06	Lietišķā komunikācija	2	2			3
07	Pētnieciskā darba metodoloģija	2			2	3
A kopā:		22	16	4	2	33
Nozares studiju kursi B daļa						
08	Mikroekonomika	4	4			6
09	Makroekonomika	2	2			3
10	Statistika	2		2		3
11	Komerctiesības	2	2			3
12	Darba tiesības	2		2		3
13	Komercedarbības pamati	2	2			3
14	Komercedarbības organizācija un plānošana (SD)	4	4			6
15	Grāmatvedības pamati	2	2			3
16	Psiholoģija	2	2			3
Nozares B kopā:		22	18	4		33
Konkrētās profesijas studiju kursi B daļa						
17	Socioloģija	2		2		3
18	Mārketinga (SD)	4		4		6
19	Mārketinga plānošana	2			2	3
20	Reklāma (SD)	4			4	6
21	Mārketinga komunikācijas	4		4		6
22	Speciālā lietojuma svešvaloda	2		2		3
23	Patērētāju uzvedība tirgū	2			2	3
24	Starptautiskais mārketinga	2			2	3
25	Pakalpojumu mārketinga	2			2	3
26	Reklāmas dizains	2		2		3
27	Projektu vadīšanas pamati	2		2		3
Konkrētās profesijas studiju kursi B kopā:		28		16	12	42
Nozares izvēles kursi C daļa						
28	Izvēles kursi (sk. 2.3. tab.)	4		4		6
C kopā:		4		4		6
29	Prakse	16		4	12	24
30	Kvalifikācijas darbs	8			8	12
Kopā programmā:		100	34	32	34	150

2.3. tabula

Studiju programmas „Mārketinga un reklāma” C daļas studiju kursi

N. p. k.	C daļas studiju kursa nosaukums	KP	ECTS
1.	E-komercija	2	3
2.	Reputācijas vadība	2	3
3.	Sociālā uzņēmējdarbība	2	3
4.	Klientu attiecību vadīšana	2	3

Pilna laika studijās programmas apguve tiek plānota 2.5 gadu laikā, nepilna laika studijās – 3 gadu laikā. Studiju programmas apguvei nepieciešamais darba ieguldījums ir noteikts saskaņā ar Augstskolu likuma 1. panta prasībām. Pilna laika studijās viena akadēmiskā gada laikā studējošais apgūst 40 KP (60 ECTS) vai jeb 20 KP (30 ECTS) semestrī, savukārt nepilna laika studijās iegūstamo KP apjoms katrā akadēmiskajā gadā ir mazāks par 40 KP (60 ECTS) - 1. akadēmiskajā gadā - 34KP (51 ECTS), 2. - 32KP (48 ECTS), 3. - 34KP (51 ECTS).

Koledža nodrošina 1KP (1,5 ECTS) iegūšanai 20 akadēmiskās stundas pilna laika studijās un 8 akadēmiskās stundas nepilna laika studijās.

Studiju plānojums ir veidots saskaņā ar programmai izvirzīto mērķi un noteiktajiem uzdevumiem. Pirmajā studiju gadā tiek apgūti vispārizglītojošie un nozares obligātie studiju kursi, otrajā gadā - konkrētās profesijas studiju kursi un nozares izvēles studiju kursi.

Trešajā studiju gadā students iziet kvalifikācijas praksi ārpus izglītības iestādes. Tās laikā, balstoties uz iegūtajām specifiskajām zināšanām, nostiprina praktiskās iemaņas, kā arī gatavojas kvalifikācijas darba izstrādei. Studijas noslēdzās ar kvalifikācijas darba izstrādi un aizstāvēšanu.

2.4. Studiju kursi

Programmas studiju kursu apraksti ir pievienoti šī ziņojuma 3.pielikumā.

2.5. Studiju programmas organizācija

Koledžas padome pieņem lēmumu par studiju programmas apstiprināšanu, apturēšanu un izbeigšanu, kā arī apstiprina programmas direktoru. Studiju programmas norisi vada programmas direktors, sadarbojoties ar koledžas struktūrvienībām, darba devēju pārstāvjiem un studentiem.

Uzsākot studijas, programmas direktors iepazīstina studējošos un sniedz norādes atbilstošas informāciju pieejamībai e-vidē par:

- akadēmiskā gada studiju grafiku;

- studiju programmas plānu un kalendāro plānojumu;
- konsultācijām;
- kvalifikācijas prakses programmas aprakstu un piedāvātajām prakses vietām;
- kvalifikācijas darba pētījuma virzieniem un izstrādes metodiku;
- vērtēšanas sistēmu un iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto rezultātu atzīšanu;
- prakses iespējām Erasmus+ programmās;
- studiju pārtraukuma piešķiršanas kārtību un kārtību, kādā iespējams atjaunoties studijām un
- kārtību, kādā iespējams uzsākt studijas vēlākajos studiju posmos.

2015. gada janvārī ir uzsākts darbs ar augstāk minēto normatīvo dokumentu izvietojumu e-vidē.

Profesionālo praksi students veic uzņēmumos. Prakses vietu students atrod pats, taču nepieciešamības gadījumā to nodrošina koledža. Studenti var izmantot arī BA Karjeras centra piedāvātās prakses vietas komercsabiedrībās, ar kurām noslēgti ilgtermiņa sadarbības līgumi.

Programmas direktors pirms prakses uzsākšanas organizē semināru par kārtību, kādā studējošais izvēlas prakses vietu, kvalifikācijas darba pētījuma virzienu un sadarbības ar kvalifikācijas darba vadītāju un prakses vadītāju, kā arī piedalās darbu aizstāvēšanā.

Studiju programmas pilnveidei nepieciešamās darbības programmas direktors identificē organizējot Studiju programmas padomes sēdes un programmas auditu, kā rezultātā tiek uzklauts docētāju, studentu un darba devēju analītisks vērtējums par sasniegtajiem studiju rezultātiem un iespējām tos uzlabot. Katra akadēmiskā gada maijā aktualizētā studiju programma tiek iesniegta koledžas padomei apstiprināšanai.

2.6. Prasības, uzsākot studiju programmu

Koledža ievēro vienādas tiesības nosakot uzņemšanas kārtību studiju programmā Latvijas pilsoņiem, Latvijas nepilsoņiem, Eiropas Savienības pilsoņiem, Eiropas Ekonomikas zonas pilsoņiem vai Šveices Konfederācijas pilsoņiem un Eiropas Kopienas pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kuriem ir derīga uzturēšanās atļauja.

Lai uzsāktu studijas, personai ir jāiegūst vidējā vai vidējā profesionālā izglītība. Uzņemšana studiju programmā notiek saskaņā ar Koledžas uzņemšanas noteikumiem, kas

tiek izstrādāti katram akadēmiskajam gadam un ir saskaņoti ar BA rektoru un apstiprināti Koledžas padomes sēde.

Reflektantu uzņemšana pilna laika un nepilna laika studiju programmās notiek konkursa kārtībā pēc divu centralizēto eksāmenu (CE) rezultātiem - latviešu valodā un svešvalodā (angļu, vācu, krievu) vai matemātikā, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004.gadam vai ārvalstīs, vai ir personas ar īpašām vajadzībām, kas saņēmuši ārsta atbrīvojumus no centralizētajiem eksāmeniem.

2.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Koledžā studiju programmas studiju kursi tiek īstenoti docētāju vadībā. Kopumā ir iesaistīti 17 docētāji, no kuriem 7 ir Koledžā ievēlēti un 7 ir viesdocētāji. Studiju kursus īsteno pamatojoties uz docētāju izstrādātajiem studiju kursu aprakstiem un tajos norādītajām metodēm un formām. Metodes un formas ir saskaņotas ar katra studiju kursa izvirzīto mērķi. Kopumā studijuursos izmantoto metožu klās ir daudzveidīgs: lekcijas un interaktīvās lekcijas; semināri un praktiskās nodarbības; patstāvīgie darbi un projekti; pētījumi un studiju darbi gan individuāli, gan grupās, u. c. Pētījums, kā studiju kursa apguves metode, tiek izmantota studijuursos Mārketings, Komercedarbības organizēšana un plānošana, Komercedarbības vadīšana. Vismaz 42% studijukursu īstenošanā izmantotās metodes ir tādas, kas veido un attīsta praktiskās iemaņas.

Studijukursu ietvaros tiek organizētas vieslekcijas, uzaicinot darba devēju pārstāvjus. Lai attīstītu uzņēmēja spējas, sākot ar 2015. gadu, studējošie tiek iesaistīti konkursos un simulācijas spēlēs: "Business 24h", kuru organizē BA un Demola LATVIA inovāciju platformā.

Studijās izmanto integrācijas un kooperatīvās mācību metodes, kas attīsta studentos pašcienu, veido sociālās prasmes, sekmē studentu motivāciju un atbildību, veicina savstarpējo uzticēšanos un sapratni starp studentiem un docētājiem. Mācību metodes un formas ir izvēlētas tā, lai studenti būtu spējīgi gan studiju procesā, gan pēc tam praktiskajā darbībā risināt problēmas, pieņemt lēmumus, uzņemties atbildību. Starppriekšmetu mācīšanas metodes ietver apzinātus centienus pielietot zināšanas, principus un/vai vērtības divu vai vairāku studijukursu pasniegšanā vienlaicīgi. Studiju metodes izvēlētas tā, lai attīstītu studentu prasmi strādāt individuāli un grupās, risināt problēmsituācijas, veikt lietīškos pētījumus. Nozares studijukursu apguve balstās uz kompetences treniņu, lietīšķajām spēlēm un līdzīgām praktiskās pasniegšanas metodēm. Tiek aicināti vieslektori, kas pārstāv darba tirgu un iepazīstina studentus ar reālo biznesa vidi.

Profesionālā prakse norit saskaņā ar Prakses programmu. Studējošais prakses vietā veic praktiskas darbības vai izpēta procesus, lai tādējādi izpildītu prakses programmu. Prakses izpildes gaita un iegūtās atziņas tiek atspoguļotas Prakses atskaitē, kuru praktikants sagatavo un iesniedz saskaņā ar Koledžas metodiskajiem norādījumiem. Prakses vietā programmas izpildei seko līdzī prakses vadītājs, kura pienākumi un atbildība ir atrunāti prakses līgumā. Prakses īstenošanas gaitu uzrauga prakses vadītājs – Koledžas docētājs, tādējādi laikus identificējot prakses programmas nesekmīgas izpildes iespējamību un apsvērtu nepieciešamās izmaiņas.

Prakses vietas atbilstoši prakses nolikumam ir dažādas organizācijas, kurās tiek veiktas mārketinga aktivitātes, kā piemēram: SIA „Leena”, SIA „ELLADA L”, Biedrība kultūras un izglītības studija „Talantu pilsēta”, SIA „PROMETAL GROUP” u.c.

Kvalifikācijas darbu studējošais izstrādā saskaņā ar metodiskajiem norādījumiem. Kvalifikācijas darba izstrādi studējošais veic konsultējoties ar darba vadītāju.

Katrā studiju posmā studentam ir nodrošināta konsultāciju pieejamība. Akadēmiskā personāla konsultāciju laiki un programmas direktora pieņemšanas laiki ir izvietoti Koledžas informācijas standā un mājas lapā. Tādējādi studentam ir nodrošināta papildu palīdzība un individuāla pieeja studiju īstenošanā, kas savukārt veicina augstāku studiju rezultātu sasniegšanu.

2.8. Vērtēšanas sistēma

Studentu sasniegto rezultātu vērtēšana Koledžā notiek saskaņā ar 2001. gada 20. marta LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 141 “Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledžas nolikumu „Par studiju un pārbaudījumu kārtību”.

Studiju programmā sasniegto rezultātu novērtēšanā tiek ievēroti sekojoši pamatprincipi:

- 1) zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātība;
- 2) vērtējuma obligātuma princips.

Studentu sasniegumi tiek vērtēti 10 ballu sistēmā. Zemākais pozitīvais vērtējums ir 4 balles (gandrīz viduvēji). Sasniegtie studiju rezultāti tiek vērtēti ņemot vērā:

- 1) iegūto zināšanu apjomu un kvalitāti;
- 2) iegūtās prasmes un iemaņas;
- 3) attieksmi pret mācīšanos;
- 4) mācību sasniegumu attīstības dinamiku.

Pārbaudes formu (eksāmens, ieskaite) un pārbaudes veidu (mutisks, rakstisks vai jaukts) nosaka studiju kursa docētājs un, uzsākot studiju kursu, šo informāciju sniedz studentiem. Galīgajā vērtējumā par studiju kursa apguvi var ietvert studenta darba novērtējumu visa studiju kursa laikā, ko veido uzkrājamo punktu sistēma, t.i. atsevišķu studiju darbu summēto vērtējumu. Studenta patstāvīgais rakstu darbs var būt: analītisks darbs, studentu grupas darbs, uzdevums, referāts, problēmas izpēte, publikācijas analīze, faktu materiālu apkopojums, izvērtējums u.c.

Prakses rezultātu novērtēšanā piedalās gan prakses devēji, gan Koledžas docētāji. Kopējo vērtējumu veido vērtējums prakses devēja atsauksmē, prakses atskaites vērtējums un prakses prezentācijas vērtējums.

Kvalifikācijas darbu novērtēšanā piedalās darba devēji, koledžas docētājs un programmas administrācijas pārstāvis. Kopējo vērtējumu veido vērtējums darba vadītāja atsauksmē, recenzenta vērtējums un vērtējums par kvalifikācijas darba aizstāvēšanu.

Studentu zināšanu vērtēšanas rezultātus apkopo programmas administrācija, tos analizē Programmas padomē, par rezultātiem tiek informēta Koledžas padome.

2.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas finansējuma avots ir valsts budžeta līdzekļi. 2013./2014. akadēmiskajā gadā programmas īstenošanai tika piešķirti 35073 EUR, 2014./2015. ak. gadā – 34010 EUR, kas veido 1062 EUR uz vienu studējošo.

2.10. Studiju programmas atbilstība izglītības standartam un profesijas standartam

Veicot salīdzināšanu, iegūtie rezultāti apstiprina, ka studiju programma Komercedarbība atbilst 2001. gada 20. marta LR MK noteikumu Nr. 141 „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (turpmāk –programmas standarts) izvirzītajām prasībām:

- 1) programmas mērķis ir saskaņots ar standartā noteikto stratēģisko mērķi un ir noteikti arī tās specifiskie mērķi un uzdevumi;
- 2) par programmas un mācību kursu apjoma uzskaites vienību tiek lietots kredītpunkts, kas atbilst studējošo 40 darba stundām;
- 3) studiju programma ietver visas standartā noteiktās sadaļas – mācību kursus, mācību praksi ārpus izglītības iestādes un kvalifikācijas darbu;

- 4) ir ievērotas prasības par mācību kursu saturu un noteikto proporciju starp atsevišķām programmas sastāvdaļām (sk. 2.4. tabulu);

2.4. tabula

Studiju programmas Mārketings un reklāma apjoma un struktūras atbilstība pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam

Kritērijs	Standarta prasība	Studiju programma “Mārketings un reklāma”
Kopējais programmas apjoms	80-120 KP	100 KP
Studiju kursi	Ne mazāk kā 56 KP	76 KP
Vispārizglītojošo kursu apjoms	Ne mazāk kā 20 KP	22 KP
Nozares kursu apjoms	Ne mazāk kā 36 KP	54 KP
Prakses apjoms	Vismaz 16 KP	16 KP
Kvalifikācijas darba apjoms	Vismaz 8 KP, <i>nepārsniedzot 10% no kopējā apjoma</i>	8 KP

- 1) studiju procesā vairāk kā 30% no studiju kursu apjoma tiek īstenoti praktiski
- 2) mācību kursu un prakses saturs ir saskaņots ar Reklāmas komercdarbības pakalpojumu speciālista profesijas standartu un ir pietiekams, lai nodrošinātu tā prasību izpildi (sk. 2.5. tabulu)

Studiju programmas Mārketings un reklāma saturs atbilstības salīdzinājums ar
Reklāmas komercdarbības pakalpojumu speciālista standartu

I. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:	
Zināšanu joma profesijas standartā	Koledžā īstenotie studiju kursi
1. Grāmatvedība	Grāmatvedības pamati
2. Statistika	Statistika
3. Ekonomika	Mikroekonomika; Makroekonomika
II. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:	
Zināšanu joma profesijas standartā	Koledžā īstenotie studiju kursi
1. komerc tiesības;	Komerc tiesības
2. tiesību zinātnes;	Darba tiesības; komerc tiesības
3. starptautiskās tirgzinības un ekonomika;	Starptautiskais mārketings
4. komercdarbības organizēšana un plānošana;	Komercdarbības organizācija un plānošana
5. profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.	Visi B daļas studiju kursi; Otrā svešvaloda – angļu, vācu, krievu valoda; Lietišķā angļu/vācu valoda
III. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:	
Zināšanu joma profesijas standartā	Koledžā īstenotie studiju kursi
1. tirgzinības;	Mārketings
2. tirgzinības plānošana;	Mārketinga plānošana
3. tirgzinības komunikāciju vadīšana;	Mārketinga komunikācijas
4. reklāmas plānošana;	Reklāma; Mārketinga plānošana
5. mediju plānošana;	Mārketinga plānošana
6. prezentācijas prasmes;	Prakse, kvalifikācijas darbs
7. patērētāju uzvedība tirgū;	Patērētāju uzvedība tirgū
8. komercdarbības pamati;	Komercdarbības pamati
9. produktu vizuālais noformējums;	Reklāmas dizains
10. reklāmu regulējošās tiesiskās normas;	Reklāma
11. projekta vadīšanas pamati;	Projektu vadīšanas pamati
12. darba tiesiskās attiecības;	Darba tiesības
13. civilā aizsardzība;	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija
14. darba aizsardzība;	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija
15. vides aizsardzība;	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija
16. valsts valoda;	Uzņēmšanas noteikumu prasība
17. divas svešvalodas saziņas līmenī;	Lietišķā angļu/vācu valoda; Otrā svešvaloda – angļu, vācu, krievu valoda
18. informātika un informācijas tehnoloģijas;	Informātika

19. lietišķā saskarsme;	Lietišķā komunikācija
20. socioloģija;	Socioloģija
21. profesionālās un vispārīgās ētikas principi.	Reklāma; Mārketings

Studiju programmas „Mārketings un reklāma” atbilstību pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standarta prasībām apliecina arī fakts, ka absolventi var turpināt studijas atbilstošās otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmās BA un citās Latvijas augstskolās.

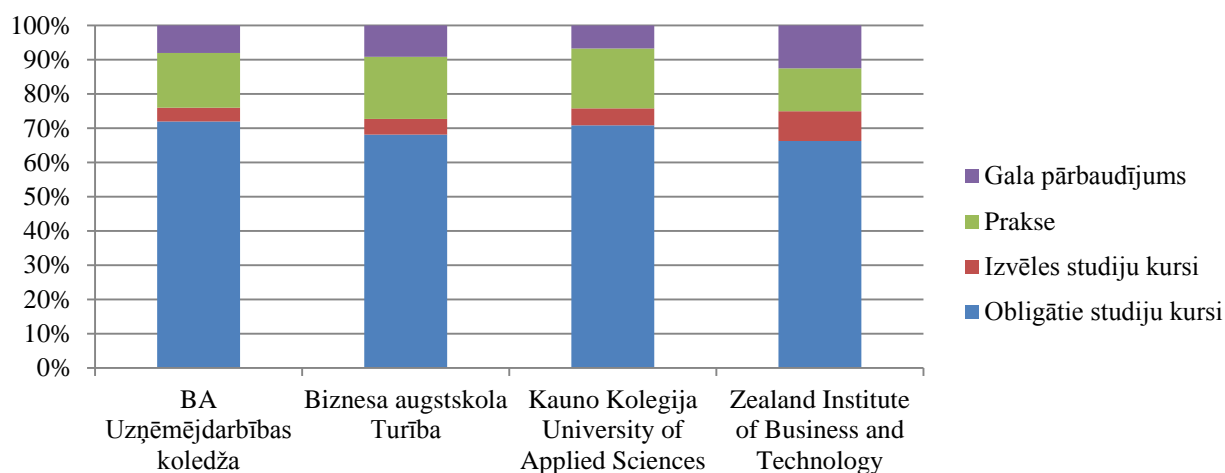
2.11. Salīdzinājums ar Latvijas un Eiropas Savienības valsts atzītu studiju programmu

Studiju programma “Mārketings un reklāma” ir salīdzināta ar sekojošām studiju programmām, kas atbilst augstākās izglītības Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras 5. līmenim:

- Latvijas Biznesa augstskolas „Turība” pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu „Reklāma uzņēmējdarbībā” (apgaves laiks – 2.3 gadi, apjoms – 88 KP);
- Lietuvas KAUNO KOLEGIJA University of Applied Sciences programmu "Business Management" (apgaves laiks – 3 gadi, apjoms – 120 KP) un
- Dānijas Zealand Institute of Business and Technology programmu "Marketing Management" (apgaves laiks – 2 gadi, apjoms – 80 KP).

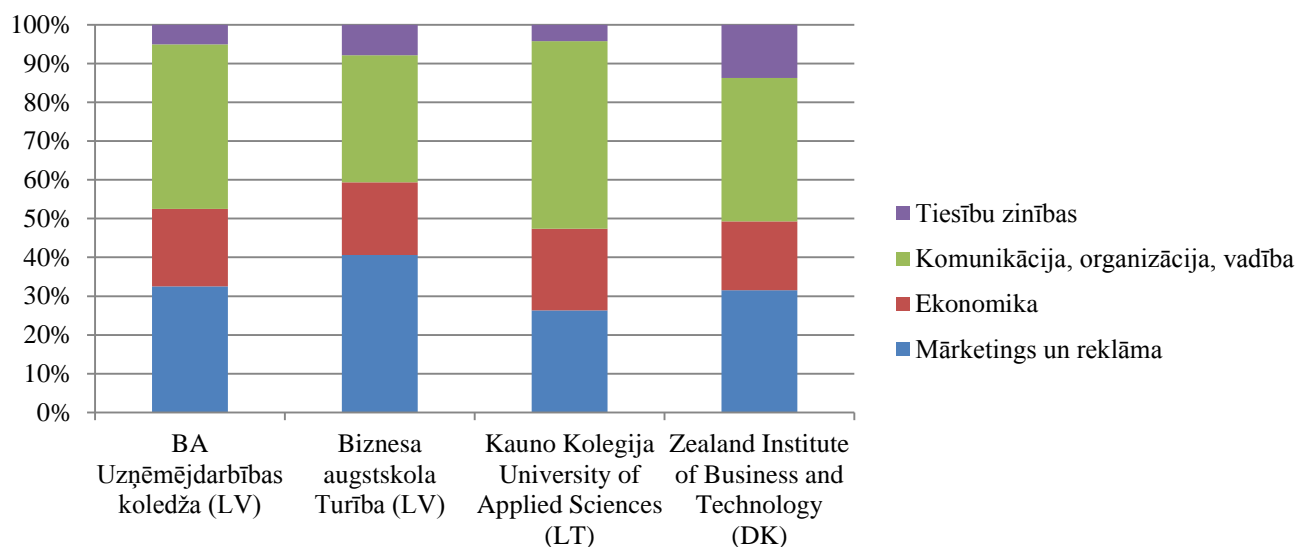
Latvijā īstenoto programmu absolventi iegūst 4. līmeņa profesionālo kvalifikāciju „Reklāmas komercdarbības pakalpojumu speciālists”.

Programmu īstenošanas laiks ir atšķirīgs un noteikts atbilstoši paredzēto kredītpunktu (1 KP atbilst 1.5 ECTS) ieguves apjomam, taču programmu struktūrās nav vērojamas būtiskas atšķirības (sk. 2.1 attēlu).

2.1. att. BA Uzņēmējdarbības koledžas programmas "Mārketingu un reklāma" un citu līdzīgu Latvijā, Lietuvā un Dānijā programmu struktūra (procentos).

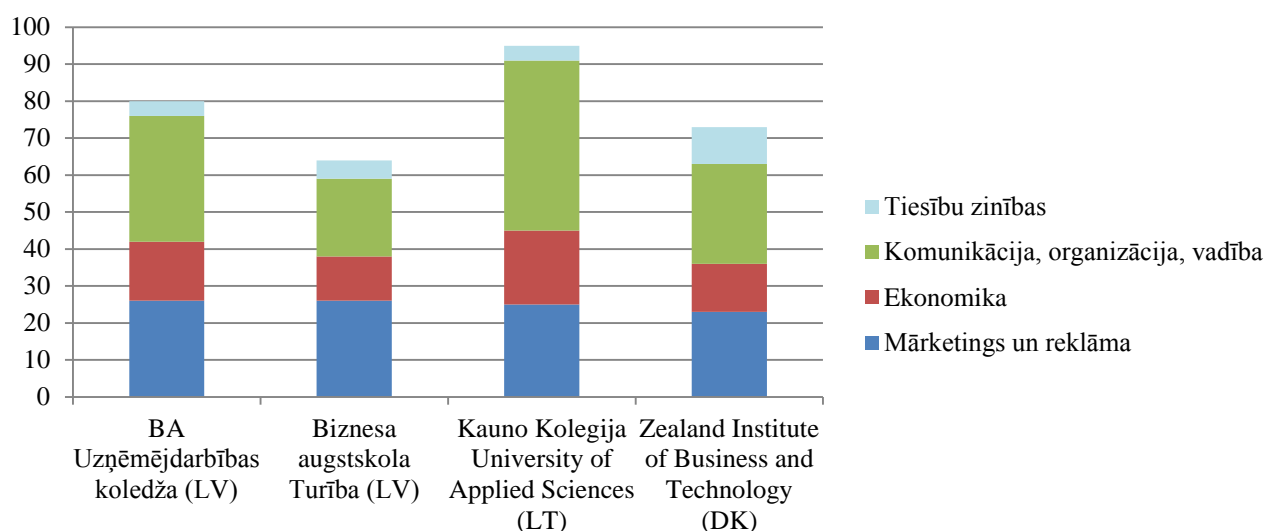
Programmās piedāvāto studiju kursu struktūra studiju kursu jomās ir apkopota 2.2. attēlā.

2.2. att. BA Uzņēmējdarbības koledžas programmas "Mārketingu un reklāma" un citu līdzīgu Latvijā, Lietuvā un Dānijā studiju kursu struktūra (procentos).

Kā redzams 2.2. attēlā, visās programmās proporcionāli līdzīgi (aptuveni 20%) tiek piedāvāts apgūt zināšanas un prasmes ekonomikas jomā. BA Uzņēmējdarbības koledža, līdzīgi kā Lietuvas KAUNO KOLEGIJA (University of Applied Sciences), piedāvā proporcionāli vairāk apgūt studiju kursus, kas attīsta izpratni par uzņēmējdarbības procesu vadību un organizēšanu, kā arī veido kompetenci komunikācijā.

Studiju kursi, kas tieši ir orientēti uz mārketinga un reklāmas specialitāti visās programmās tiek piedāvāti praktiski vienādā apjomā (sk. 2.3. attēlu).

2.3. att. BA Uzņēmējdarbības koledžas programmas "Mārketings un reklāma" un citu līdzīgu Latvijā, Lietuvā un Dānijā studiju kursu struktūra kredītpunktos.

Kopumā studiju programmu salīdzinājums parāda, ka programmas pēc struktūras un studiju kursu jomas ir līdzīgas. Līdzīgi kā koledžas īstenotajā programmā, arī salīdzināmajās programmās uzsvars tiek likts ne tikai uz konkrētās profesijas studiju kursiem, bet arī uz vispārīgāko un nozares studiju kursiem. Tas nozīmē, ka tiek ievērots virziens nevis uz šauri specializētu mārketinga un reklāmas speciālistu, bet uz speciālistu ar daudzpusīgu profesionālo skatījumu, kas ir izglītots plašā ar nozari saistītu zinātņu spektrā. Studiju kursi, kas īpaši izceļ koledžas programmas specifiku ir Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, Matemātika, Statistika, Svešvalodas un sociālo attieksmju veidojošie studiju kursi.

2.12. Informācija par studējošiem

2.6. tabula

Studiju programmas Mārketings un reklāma studējošo skaita izmaiņas laika periodā no 2011./2012. ak. g. līdz 2014./2015. ak. gadam

	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.
Studējošo skaits	57	46	41	32
Imatrikulēti	22	15	16	15
Ieguvuši kvalifikāciju	29	11	4	

2.13. Studējošo aptaujas un to analīze

Koledžā tiek veikta studiju procesa iekšējā kontrole gan pilna, gan nepilna laika studijās, lai apkopotu informāciju par lekciju, semināru, praktisko darbu un prakšu norises kvalitāti. Katra studiju programmas kursa noslēgumā studenti vērtē programmas realizāciju, lietderīgumu.

Par studentu darba kvalitāti liecina eksāmenu, ieskaīšu, kursa darbu, praktisko darbu, projektu un kvalifikācijas darbu vērtējums.

Ne mazāk svarīgi ir noskaidrot, ko paši studenti domā par studijām koledžā, cik viņi ir apmierināti ar studijām, kā tiek vērtēta studiju kvalitāte, kādi ir studentu ierosinājumi darba pilnveidošanai.

Koledžā notiek regulāra studiju programmas kvalitātes kontrole, viens no tās veidiem ir studentu aptaujas par studentiem aktuāliem jautājumiem - studiju procesa kvalitāti, studiju programmas saturu, studiju organizāciju, docētāju darbu, sadzīves apstākļiem, sabiedriskajām aktivitātēm, praksēm, nākotnes iecerēm. Aptaujas rāda studentu vērtējumu par studiju procesu un ārpus studiju aktivitātēm, norāda uz studiju procesa vājajām un stiprajām pusēm, atspoguļo mūsu kopējā darba kvalitāti, norāda nepilnības un trūkumus, ko nepieciešams novērst.

Studenti labprāt iesaistās gan anketu veidošanā, gan aptaujas procesā, gan arī ar interesi seko līdz aptauju rezultātiem. Ar aptaujas rezultātiem tiek iepazīstināta koledžas administrācija, aptauju rezultātus katedras vadītājs un studiju programmas vadītājs pārrunā ar akadēmisko personālu. Aptauju rezultāti tiek atspoguļoti ikgadējos pašnovērtējumos. Aptaujas anketas un rezultātu kopsavilkums atrodas pie studiju programmas administrācijas.

Pirmo kursu adaptācijas aptauja tradicionāli tiek veikta oktobrī. Tās mērķis ir labāk iepazīt studentus, noskaidrot, kā un vai jaunuzņemtie studenti ir iejutušies jaunajā vidē, kas viņiem patīk, kas traucē; aptauja palīdz saskatīt radušās problēmas un savlaicīgi reaģēt. Aptauju rezultāti sniedz pilnīgāku ieskatu par grupu kopumā, ļauj pamanīt arī dažādas nianšes un novērst trūkumus (ja vien tas ir mūsu spēkos un kompetencē). Adaptācijas anketas iesniedza 72% studiju programmas jaunuzņemto kursu studentu.

Aptaujas rezultāti liecina, ka :

- studenti informāciju par koledžu ieguvuši no draugiem – 36%, no preses izdevumiem – 4% , internetā - 48%, cits variants- 12%;

- studiju programmu izvēlējušies, jo tā interesē –26%, ir pieprasīta darba tirgū – 21%, ir perspektīva –19%, studijas ir bez maksas - 34%;
- palielinās studentu īpatsvars no laukiem un mazpilsētām
- studenti jau pirmā kursa sākumā meklē un atrod darbu, cenšas to savienot ar studijām;
- jaunajā vidē iejutušies ir 84%, daļēji iejutušies - 12%, nav iejutušies - 4%;
- adaptācija jaunajā vidē norisinās veiksmīgi, bez grūtībām. To veicina gan labvēlīgā gaisotne koledžā, gan atsaucība no administrācijas, akadēmiskā personāla puses un grupas biedriem;
- adaptāciju traucē pašu neprasme veidot attiecības, biklums, zems pašvērtējums, personības īpatnības, nespēja patstāvīgi plānot laiku;
- atzinīgi tiek vērtētas arī draudzīgās, izpalīdzīgās attiecības starp grupas biedriem un citu studiju programmu studentu draudzīgums, atvērtība;
- jaunuzņemtie studenti iesaistās Studentu pašpārvaldes darbā, iesaistās studentu sabiedriskās dzīves norisēs, sporta un kultūras aktivitātēs.
- koledžā patīk: attiecības starp grupas biedriem, docētāju attieksme pret studentiem, lekciju plānojums, draudzīgā gaisotne, labā sporta zāle;
- koledžā nepatīk: šaurās telpas, dienesta viesnīcas atrašanās vieta, nav visiem stipendijas;
- studiju laikā no jaunuzņemtajiem dienas nodaļas studentiem pie vecākiem dzīvo 28 %, dienesta viesnīcās – 38%, citur (pie radiem, ģimē) – 34 %.

Studiju kvalitātes aptaujas tiek veiktas semestra beigās, tās mērķis ir noskaidrot studējošo domas par lekciju un katra docētāja darba kvalitāti. Aptaujās piedalījās vidēji 78 % studiju programmā studējošo.

Aptaujās docētāju darbs tiek vērtēts pēc dažādiem kritērijiem, (sk. 2.6. tab.) maksimālais punktu skaits katram kritērijam ir 5.

2.6.tabula

Docētāju darba vērtējums studējošo aptaujās 2013./2014. un 2014./2015. ak. gadā

Kritērijs	Vidējais vērtējums 2013./2014.a.g. II semestris	Vidējais vērtējums 2014./2015.a.g. I semestris
Docētājs iepazīstināja ar kursa programmu un vērtējuma nosacījumiem	4,7	4,8
Docētājs nodarbību laiku izmantoja lietderīgi	4,8	4,8
Studiju kursa tēmas bija labi strukturētas un izskaidrotas saprotami	4,6	4,7

Docētājs bija labi sagatavojies nodarbībām	4,7	4,8
Docētājam bija plašas zināšanas studiju kursā	4,9	4,8
Docētājs izmantoja prezentācijas	4,5	4,7
Docētāja izmantotās darba metodes bija interesantas	4,4	4,6
Iegūto zināšanu noderīgums	4,5	4,7
Kā vērtējat savu ieguldījumu studiju kursa apgūvē?	3,8	4,1

Studenti atzinīgi novērtēja regulāru konsultāciju iespējas (gan klātienē, gan elektroniski u.c.). Lielākā daļa respondentu - 84% - atzina, ka docētāji savos vērtējumos ir bijuši godīgi, ir bijusi iespēja saņemt vērtējuma pamatojumu.

Studenti atzīst, ka koledžā iegūstamās izglītības kvalitāte apmierina pilnībā – 74%, daļēji – 22%, neapmierina – 4%.

Aptaujas dati liecina, ka uzdotajiem patstāvīgajiem u.c. darbiem studenti nedēļā velta vidēji 5 stundas. Kā būtiskas grūtības studiju procesā respondenti galvenokārt atzīmē laika trūkumu, neprasmī plānot savu laiku un resursus, slinkumu un pasivitāti.

Gandarījumu studiju procesā sniedz paša panākumi, jaunas zināšanas, prasmes, labi vērtējumi studijās, sadarbība ar kolēģiem. Savas koledžā iegūtās zināšanas, prasmes, kompetenci respondenti vērtē 4,4 (vidējais vērtējums 5 punktu sistēmā). Savu attieksmi pret studijām 5 punktu sistēmā studenti vērtē 4,1 (vidējais vērtējums). Studenti atzīmē, ka labprāt apmeklētu vieslekcijas – to īpatsvars būtu jāpalielina; gribētu vairāk diskusiju; atsevišķiem docētājiem būtu jāizvēlas interesantākas darba metodes.

Koledžā tiek strādāts pie studentu aptauju pilnveides, jo tās ir svarīgs monitoringa instruments, lai saņemtu atgriezenisko saiti par studiju kvalitāti, aktuālo studiju procesā, iespējām un nepieciešamību veikt izmaiņas, uzlabojumus. Administrācija ir informēta par aptauju rezultātiem un studentu ierosinājumiem, savu iespēju robežās cenšas risināt jautājumus, lai pilnveidotu studiju procesu.

2.14. Absolventu aptaujas un to analīze

Koledžā tiek veikta ikgadējā absolventu aptauja, kā arī veidota absolventu datu bāze, lai varētu sekot absolventu tālākām darba un studiju gaitām, kā arī iesaistīt absolventus studiju procesa pilnveidošanā.

Absolventu anketa ir anonīma, tā tiek aizpildīta studiju noslēgumā pēc kvalifikācijas darba aizstāvēšanas. Anketa sastāv no 12 jautājumiem un tiek noskaidrots absolventu

viedoklis par studiju programmas saturu un studiju procesu, to pilnveidošanas iespējām, iegūtām zināšanām, prasmēm, prakses periodu, turpmākiem nodomiem.

2.7.tabula

Studiju programmas vērtējums absolventu aptaujās 2012./2013. un 2013./2014. ak. gadā

Vērtēšanas kritērijs	2012./2013.	2013./2014.
Studiju programmas vērtējums kopumā:		
- pozitīvi	100%	100%
- viduvēji	-	-
- neapmierinoši	-	-
Studiju laikā iegūto zināšanu vērtējums:		
- noderīgas	64%	100%
- daļēji noderīgas	36%	-
- nederīgas	-	-
Studiju laikā iegūto praktisko iemaņu vērtējums:		
- noderīgas	73%	75%
- daļēji noderīgas	27%	25%
- nederīgas	-	-
Studiju programmā ietvertā prakses perioda vērtējums:		
- lietderīgs	91%	100%
- daļēji lietderīgs	9%	-
- nelietderīgs	-	-

Absolventi pozitīvi novērtē studiju programmu kopumā, studiju laikā iegūtās zināšanas un praktiskās iemaņas. Absolventi augstu novērtē prakses periodus, kur var pielietot studiju procesā iegūtās zināšanas praktiskajā darbā, iespēju iepazīties ar reālo uzņēmējdarbības vidi, atzīmē labvēlīga attieksme pret studentiem no prakses devēju puses, vienlaicīgi norādot, ka darba devēji neuztic studentiem veikt svarīgus uzdevumus.

Studenti augsti novērtē akadēmiskā personāla demokrātisku un labvēlīgu attieksmi pret studentiem, individuālo pieeju, docētāju kvalifikāciju, prasmi teoriju saistīt ar reālo situāciju. Absolventi ierosina plašāk izmantot koledžas mājas lapas iespējas, lai uzlabotos iekšējā komunikācija.

Iepriekšējos gados absolventu izteiktie ierosinājumi tika ņemti vērā, pilnveidojot studiju programmas, piem., tika palielināts kredītpunktu skaits studiju kursā „Reklāma”; no 2013./2014. studiju gada studiju kursa Otrā svešvaloda – vācu valoda vietā tiek piedāvāta krievu valodu, kas ir pieprasīta darba tirgū, no 2013./2014. studiju gada studiju programmā ir iekļauts studiju kurss „Reklāmas dizains”.

Aptauja parāda, ka samazinās to absolventu skaits, kas vēlas turpināt studijas, daži pieļauj iespēju izbraukt no valsts un turpināt darba un izglītības karjeru ārzemēs.

2.15. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Viens no pamatprincipiem studiju programmas īstenošanā ir demokrātija un dialogs ar studējošiem. Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā var realizēt tiešā veidā – izsakot savas vēlmes konkrētā studiju kursa pasniedzējam, katedru vadītājam, programmas direktorei vai arī ar studentu pašpārvaldes palīdzību. Studiju programmas direktore un kursu docētāji uzklausa studentu priekšlikumus par studiju procesa pilnveidošanu, rod problēmu risinājumu. Studiju programmas studenti piedalās koledžas Studentu pašpārvaldes darbā, pašpārvalde deleģē savus pārstāvjus Koledžas padomē, kur tiek saskaņoti koledžas iekšējie normatīvie akti un izmaiņas studiju programmā. Programmas studenti piedalās arī Stipendiju piešķiršanas komisijā, Kredītu piešķiršanas komisijas, Erasmus mobilitāšu piešķiršanas komisiju darbā. Koledža ir izstrādāta kārtība studējošo sūdzību un ierosinājumu iesniegšanai un izskatīšanai. Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā īstenojas arī studentu aptauju veidā. Apkopojot studentu un absolventu aptauju rezultātus, studiju programmā tiek veiktas izmaiņas atbilstoši ierosinājumiem un iespējām.

Lai nodrošinātu demokrātijas principu, lektoru darbu reizi semestrī novērtē studenti, atbildot uz studiju kvalitātes anketas jautājumiem. Anketas aizpilda anonīmi. Studenti vērtē mācībspēku darbu – mācību priekšmetu teorētisko līmeni, praktiskos vingrinājumus, to pietiekamību materiāla izpratnei un apguvei, mācībspēka attieksmi pret studentu un citus jautājumus. Saiknes nodrošināšanai starp studējošiem, mācībspēkiem un programmas administrāciju, būtiska nozīme ir Studentu pašpārvaldei, kas aktīvi piedalās visos minētajos procesos.

Programmas absolventi tiek iesaistīti studiju procesā kā vieslektori, kvalifikācijas darbu vadītāji un recenzenti.

3. STUDIJU PROGRAMMAS „KOMERCĀRBĪBA” RAKSTUROJUMS

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītība studiju programma „Komercedarbība” nodrošina studentiem teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu apguves kopumu, lai sniegtu profesijas standartam „Komercedarbības speciālists” un pirmā līmeņa profesionālajai augstākajai izglītībai atbilstošu profesionālo kompetenci.

3.1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Studiju programmas **mērķis** ir sagatavot komercedarbības speciālista profesijas standartam atbilstošus darbiniekus, kuri pārzina procesus komercsabiedrībā un spēj tos plānot, organizēt un kontrolēt tā, lai sekmētu komercsabiedrības stratēģisko mērķu sasniegšanu gan Latvijas, gan starptautiskajos uzņēmumos, kā arī attīstītu savu uzņēmējdarbību.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, studiju programmai ir definēti sekojoši **uzdevumi**:

- 1) nodrošināt studiju procesa norisi atbilstoši pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartam;
- 2) sniegt vispusīgas un specializētas zināšanas komercedarbībā, kā arī attīstīt prasmes un iemaņas atbilstoši mūsdienu ekonomiskai situācijai;
- 3) sniegt zināšanas un prasmes informācijas tehnoloģijās un to pielietošanas iespējās komercedarbībā;
- 4) nodrošināt studējošo prasmju un iemaņu attīstību uzņēmumos prakses laikā;
- 5) veicināt analītisko domāšanu, kas ļauj risināt problēmas un pieņemt lēmumus;
- 6) veidot un attīstīt kompleksu pieeju ekonomisko un saimniecisko problēmu risināšanā komercedarbībā;
- 7) attīstīt pašcieņu, veidot sociālās prasmes, sekmēt studentu motivāciju un atbildību;
- 8) motivēt studentus uz tālākās profesionālās izglītības pilnveidošanas nepieciešamību mūža garumā.

3.2. Studiju programmas paredzētie rezultāti

Studiju programmā studiju rezultāti ir noteikti atbilstoši Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras - EKI (European Qualification Framework - EQF) 5. līmenim un profesiju

standartā „Komercedarbības speciālists” definētajām nepieciešamajām kompetencēm.

Programmas absolvents:

- 1) izprot likumsakarības ekonomikā un komercedarbībā, veicot komercedarbības organizēšanu un plānošanu;
- 2) spēj patstāvīgi pielietot ar komercedarbību saistītos reglamentējošos normatīvos aktus lēmumu pieņemšanā;
- 3) spēj izstrādāt komercedarbības attīstības plānu, struktūrvienību operatīvos darba plānus un nodrošināt to izpildi un kontroli;
- 4) spēj patstāvīgi veikt SVID analīzi un izmantot to kā uzņēmuma stratēģiskās plānošanas instrumentu;
- 5) pamatojoties uz grāmatvedības datiem, prot sastādīt finanšu plānu, novērtēt investīciju projektu izdevīgumu un izvēlēties piemērotus finansēšanas avotus;
- 6) spēj argumentēti izteikt savu viedokli iekšējai un ārējai komunikācijai lietojot profesionālo terminoloģiju;
- 7) spēj izmantot IKT komunicējot ar klientiem, kolēģiem un vadību;
- 8) spēj racionāli plānot savu darbu un sistemātiski pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.

3.3. Studiju programmas plāns

Studiju programmas plāns (sk. 3.1., 3.2, tabulas) ir sastādīts balstoties uz koledžas attīstības stratēģiju, kas izstrādāta, saistībā ar koledžas reorganizācijas rezultātā izveidojušos jauno situāciju izglītības nodrošināšanā un efektīva resursu izmantošanā.

3.1. tabula

Studiju programmas „Komercedarbība” pilna laika studiju plāns

N. p. k.	Studiju kursa nosaukums	Kredītpunktu skaits				Kopā ECTS
		Kopā	1. kurss	2. kurss	3. kurss	
Vispārizglītojošie studiju kursi A daļa						
01	Matemātika	6	6			9
02	Informātika	4	4			6
03	Lietišķā angļu/vācu valoda	4	4			6
04	Otrā svešvaloda – angļu, vācu, krievu valoda	2		2		3
05	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija	2		2		3
06	Lietišķā komunikācija	2	2			3
07	Pētnieciskā darba metodoloģija	2		2		3

N. p. k.	Studiju kursa nosaukums	Kredītpunktu skaits				Kopā ECTS
		Kopā	1. kurss	2. kurss	3. kurss	
	A kopā:	22	16	6		33
	Nozares studiju kursi B daļa					
08	Mikroekonomika	4	4			6
09	Makroekonomika	2	2			3
10	Statistika	2		2		3
11	Komerctiesības	2	2			3
12	Darba tiesības	2		2		3
13	Mārketinga komunikācijas	2		2		3
14	Grāmatvedības pamati	2	2			3
15	Finanšu grāmatvedība	2		2		3
16	Vadības grāmatvedība	2		2		3
17	Psiholoģija	2	2			3
	Nozares B kopā:	22	12	10		33
	Konkrētās profesijas studiju kursi B daļa					
18	Mārketings (SD)	4		4		6
19	Socioloģija	2		2		3
20	Komercedarbības pamati	2	2			3
21	Komercedarbības organizēšana un plānošana (SD)	6	6			9
22	Komercedarbības vadīšana (SD)	4		4		6
23	Komercedarbības finanses	2		2		3
24	Nodokļi komercedarbībā	2		2		3
25	Loģistikas pamati	2		2		3
26	Projekta vadīšanas pamati	2		2		3
27	Speciālā lietojuma svešvaloda	2		2		3
	Konkrētās profesijas studiju kursi B kopā:	28	8	20		42
	Nozares izvēles kursi C daļa					
28	Izvēles kursi (sk. 3.3. tab.)	4		4		6
	C kopā:	4		4		6
29	Prakse	16	4		12	24
30	Kvalifikācijas darbs	8			8	12
	Kopā programmā:	100	40	40	20	150

3.2. tabula

Studiju programmas „Komercedarbība” nepilna laika studiju plāns

N. p. k.	Studiju kursa nosaukums	Kredītpunktu skaits				Kopā ECTS
		Kopā	1. kurss	2. kurss	3. kurss	
Vispārizglītojošie studiju kursi A daļa						
01	Matemātika	6	6			9
02	Informātika	4	4			6
03	Lietišķā angļu/vācu valoda	4	4			6
04	Otrā svešvaloda – angļu, vācu, krievu valoda	2		2		3
05	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija	2		2		3
06	Lietišķā komunikācija	2	2			3
07	Pētnieciskā darba metodoloģija	2			2	3
A kopā:		22	16	4	2	33
Nozares studiju kursi B daļa						
08	Mikroekonomika	4	4			6
09	Makroekonomika	2	2			3
10	Statistika	2		2		3
11	Komerctiesības	2	2			3
12	Darba tiesības	2		2		3
13	Mārketinga komunikācijas	2		2		3
14	Grāmatvedības pamati	2	2			3
15	Finanšu grāmatvedība	2		2		3
16	Vadības grāmatvedība	2			2	3
17	Psiholoģija	2	2			3
Nozares B kopā:		22	12	8	2	33
Konkrētās profesijas studiju kursi B daļa						
18	Mārketings (SD)	4		4		6
19	Socioloģija	2		2		3
20	Komercedarbības pamati	2		2		3
21	Komercedarbības organizēšana un plānošana (SD)	6	6			9
22	Komercedarbības vadīšana (SD)	4			4	6
23	Komercedarbības finanses	2			2	3
24	Nodokļi komercedarbībā	2			2	3
25	Loģistikas pamati	2			2	3
26	Projekta vadīšanas pamati	2		2		3
27	Speciālā lietojuma svešvaloda	2		2		3
Konkrētās profesijas studiju kursi B kopā:		28	6	12	10	42
Nozares izvēles kursi C daļa						
28	Izvēles kursi (sk. 3.3. tab.)	4		4		6
C kopā:		4		4		6
29	Prakse	16		4	12	24
30	Kvalifikācijas darbs	8			8	12
Kopā programmā:		100	34	32	34	150

Studiju programmas „Komercedarbība” C daļas studiju kursi

N. p. k.	C daļas studiju kursa nosaukums	KP	ECTS
1.	E-komercija	2	3
2.	Reputācijas vadība	2	3
3.	Sociālā uzņēmējdarbība	2	3
4.	Klientu attiecību vadīšana	2	3

Pilna laika studijās programmas apguve tiek plānota 2.5 gadu laikā, nepilna laika studijās – 3 gadu laikā. Studiju programmas apguvei nepieciešamais darba ieguldījums ir noteikts saskaņā ar Augstskolu likuma 1. panta prasībām. Pilna laika studijās viena akadēmiskā gada laikā studējošais apgūst 40 KP (60 ECTS) jeb 20 KP (30 ECTS) semestrī, savukārt nepilna laika studijās iegūstamo KP apjoms katrā akadēmiskajā gadā ir mazāks par 40 KP (60 ECTS) - 1. akadēmiskajā gadā. g. - 34KP (51 ECTS), 2. - 32KP (48 ECTS), 3. - 34KP (51 ECTS).

Koledža nodrošina 1KP (1,5 ECTS) 20 akadēmisko stundu apmērā pilna laika studijās un 8 akadēmisko stundu apmērā nepilna laika studijās.

Studiju plānojums ir veidots saskaņā ar programmai izvirzīto mērķi un noteiktajiem uzdevumiem. Pirmajā studiju gadā tiek apgūti vispārizglītojošie un nozares obligātie studiju kursi, otrajā gadā - konkrētās profesijas studiju kursi un nozares izvēles studiju kursi.

Pirmajā studiju gadā students apgūst un izprot ekonomisko sistēmu un tās funkcionēšanas galvenās likumsakarības tirgus ekonomikas apstākļos; prot saredzēt uzņēmuma vietu un lomu ekonomikas sistēmā; praksē (ārpus izglītības iestādes) gūst iemaņas teorētisko zināšanu izmantošanai, kā arī veido bāzi speciālo zināšanu un profesionālo iemaņu apguvei turpmāko studiju laikā.

Otrajā studiju gadā students apgūst komercedarbībai nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas izprot komercedarbības likumsakarības; spēj plānot un organizēt komercedarbības aktivitātes; prot tās kontrolēt analizēt un novērtēt.

Trešajā studiju gadā students iziet kvalifikācijas praksi ārpus izglītības iestādes. Tās laikā, balstoties uz iegūtajām specifiskajām zināšanām, nostiprina praktiskās iemaņas komercedarbībā, kā arī gatavojas kvalifikācijas darba izstrādei. Studijas noslēdzās ar kvalifikācijas darba izstrādi un aizstāvēšanu.

3.4. Studiju kursi

Programmas studiju kursu apraksti ir pievienoti šī ziņojuma 3. pielikumā.

3.5. Studiju programmas organizācija

Koledžas padome pieņem lēmumu par studiju programmas apstiprināšanu, apturēšanu un izbeigšanu, kā arī apstiprina programmas direktoru. Studiju programmas norisi vada programmas direktors, sadarbojoties ar koledžas struktūrvienībām, darba devēju pārstāvjiem un studentiem.

Uzsākot studijas, programmas direktors iepazīstina studējošos un sniedz norādes atbilstošās informāciju pieejamībai e-vidē par

- akadēmiskā gada studiju grafiku;
- studiju programmas plānu un kalendāro plānojumu;
- konsultācijām;
- kvalifikācijas prakses programmas aprakstu un piedāvātajām prakses vietām;
- kvalifikācijas darba pētījuma virzieniem un izstrādes metodiku;
- vērtēšanas sistēmu un iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto rezultātu atzīšanu;
- prakses iespējām Erasmus+ programmās;
- studiju pārtraukuma piešķiršanas kārtību un kārtību, kādā iespējams atjaunoties studijām un
- kārtību kādā iespējams uzsākt studijas vēlākajos studiju posmos.

2015. gada janvārī ir uzsākts darbs ar augstāk minēto normatīvo dokumentu izvietojumu e-vidē.

Profesionālo praksi students veic komercsabiedrībās. Prakses vietu students atrod pats, taču nepieciešamības gadījumā to nodrošina koledža. Studenti var izmantot arī Banku augstskolas Karjeras centra piedāvātās prakses vietas komercsabiedrībās, ar kurām noslēgti ilgtermiņa sadarbības līgumi.

Programmas direktors pirms prakses uzsākšanas organizē semināru par kārtību, kādā studējošais izvēlas prakses vietu, kvalifikācijas darba pētījuma virzienu un sadarbojas ar kvalifikācijas darba vadītāju un prakses vadītāju, kā arī piedalās darbu aizstāvēšanā.

Studiju programmas pilnveidei nepieciešamās darbības programmas direktors identificē organizējot Studiju programmas padomes sēdes un programmas auditu, kā

rezultātā tiek uzklauts docētāju, studentu un darba devēju analītisks vērtējums par sasniegtajiem studiju rezultātiem un iespējām tos uzlabot. Katra akadēmiskā gada maijā aktualizētā studiju programma tiek iesniegta Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledžas padomei apstiprināšanai.

3.6. Prasības, uzsākot studiju programmu

Koledža ievēro vienādas tiesības nosakot uzņemšanas kārtību studiju programmā Latvijas pilsoņiem, Latvijas nepilsoņiem, Eiropas Savienības pilsoņiem, Eiropas Ekonomikas zonas pilsoņiem vai Šveices Konfederācijas pilsoņiem un Eiropas Kopienas pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kuriem ir derīga uzturēšanās atļauja.

Lai uzsāktu studijas personai ir jāiegūst vidējā vai profesionālā vidējā izglītība. Uzņemšana studiju programmā notiek saskaņā ar Koledžas uzņemšanas noteikumiem, kas tiek izstrādāti katram akadēmiskajam gadam un ir saskaņoti ar Banku augstskolas rektoru un apstiprināti Koledžas padomes sēde.

Reflektantu uzņemšana pilna laika un nepilna laika studiju programmās notiek konkursa kārtībā pēc divu centralizēto eksāmenu (CE) rezultātiem - latviešu valodā un svešvalodā (angļu, vācu, krievu) vai matemātikā, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004.gadam vai ārvalstīs, vai ir personas ar īpašām vajadzībām, kas saņēmuši ārsta atbrīvojumus no centralizētajiem eksāmeniem.

3.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Koledžā studiju programmas studiju kursi tiek īstenoti docētāju vadībā. Kopumā ir iesaistīti 17 docētāji, no kuriem 7 ir Koledžā ievēlēti un 6 ir viesdocētāji. Studiju kursus īsteno pamatojoties uz docētāju izstrādātajiem studiju kursu aprakstiem un tajos norādītajām metodēm un formām. Metodes un formas ir saskaņotas ar katra studiju kursa izvirzīto mērķi. Studijuursos izmantoto metožu klāsts ir daudzveidīgs: lekcijas un interaktīvās lekcijas; semināri un praktiskās nodarbības; patstāvīgie darbi un projekti; pētījumi un studiju darbi gan individuāli, gan grupās, u. c. Pētījums kā studiju kursa apguves metode tiek izmantota studijuursos Mārketinga, Komercedarbības organizēšana un plānošana, Komercedarbības vadīšana. Vismaz 40% studijukursu īstenošanā izmantotās metodes ir tādas, kas veido un attīsta praktiskās iemaņas.

Studijukursu ietvaros tiek organizētas vieslekcijas, uzaicinot darba devēju tirgus pārstāvjus. Lai attīstītu uzņēmēja spējas, sākot ar 2015. gadu studējošie tiek iesaistīti

konkursos un simulācijas spēlēs: "Business 24h", kuru organizē Banku augstskola un Demola LATVIA inovāciju platformā.

Studijās izmanto integrācijas un kooperatīvās mācību metodes, kas attīsta studentos pašcieņu, veido sociālās prasmes, sekmē studentu motivāciju un atbildību, veicina savstarpējo uzticēšanos un sapratni starp studentiem un docētājiem. Mācību metodes un formas ir izvēlētas tā, lai studenti būtu spējīgi gan studiju procesā, gan pēc tam praktiskajā darbībā risināt problēmas, pieņemt lēmumus, uzņemties atbildību. Starppriekšmetu mācīšanas metodes ietver apzinātus centienus pielietot zināšanas, principus un/vai vērtības divu vai vairāku studiju kursu pasniegšanā vienlaicīgi. Studiju metodes izvēlētas tā, lai attīstītu studentu prasmi strādāt individuāli un grupās, risināt problēmsituācijas, veikt lietišķos pētījumus. Nozares studiju kursu apguve balstās uz kompetences treniņu, lietišķajām spēlēm un līdzīgām praktiskās pasniegšanas metodēm. Tiek aicināti vieslektori, kas pārstāv darba tirgu un iepazīstina studentus ar reālo biznesa vidi.

Profesionālā prakse norit saskaņā ar Prakses programmu. Studējošais prakses vietā veic praktiskas darbības vai izpēta procesus, lai tādējādi izpildītu prakses programmu. Prakses izpildes gaita un iegūtās atziņas tiek atspoguļotas Prakses atskaitē, kuru praktikants sagatavo un iesniedz saskaņā ar Koledžas metodiskajiem norādījumiem. Prakses vietā programmas izpildei seko līdz **prakses vadītājs**, kura pienākumi un atbildība ir atrunāti prakses līgumā. Prakses īstenošanas gaitu uzrauga **prakses vadītājs** – Koledžas docētājs, tādējādi laikus identificējot prakses programmas neizpildes iespējamību un apsvērtu nepieciešamās izmaiņas.

Prakses vietas atbilstoši prakses nolikumam ir dažādas organizācijas kurās tiek veikta komercdarbība, kā piemēram: SIA „Apranga LV”, IK „I.Sieti”, SIA „RJK”, SIA „WATERMELON” u.c.

Kvalifikācijas darbu studējošais izstrādā saskaņā ar metodiskajiem norādījumiem. Kvalifikācijas darba izstrādi studējošais veic konsultējoties ar darba vadītāju.

Katrā studiju posmā studentam ir nodrošināta konsultāciju pieejamība. Akadēmiskā personāla konsultāciju laiki un programmas direktora pieņemšanas laiki ir izvietoti Koledžas informācijas stendā un mājas lapā. Tādējādi studentam ir nodrošināta papildu palīdzība un individuāla pieeja studiju īstenošanā, kas savukārt veicina augstāku studiju rezultātu sasniegšanu.

3.8. Vērtēšanas sistēma

Studentu sasniegto rezultātu vērtēšana Koledžā notiek saskaņā ar 2001. gada 20. marta LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 141 "Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" un Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledžas nolikumu „Par studiju un pārbaudījumu kartību”.

Studiju programmā sasniegto rezultātu novērtēšanā tiek ievēroti sekojoši pamatprincipi:

- 3) zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātība;
- 4) vērtējuma obligātuma princips.

Studentu sasniegumi tiek vērtēti 10 ballu sistēmā. Zemākais pozitīvais vērtējums ir 4 balles (gandrīz viduvēji). Sasniegtie studiju rezultāti tiek vērtēti ņemot vērā:

- 1) iegūto zināšanu apjomu un kvalitāti;
- 2) iegūtās prasmes un iemaņas;
- 3) attieksmi pret mācīšanos;
- 4) mācību sasniegumu attīstības dinamiku.

Pārbaudes formu (eksāmens, ieskaite) un pārbaudes veidu (mutisks, rakstisks vai jaukts kombinēts) nosaka studiju kursa docētājs un, uzsākot studiju kursu, šo informāciju sniedz studentiem. Galīgajā vērtējumā par studiju kursa apguvi var ietvert studenta darba novērtējumu visa studiju kursa laikā, ko veido uzkrājamo punktu sistēma, t.i. atsevišķu studiju darbu summēto vērtējumu. Studenta patstāvīgais rakstu darbs var būt: analītisks darbs, studentu grupas darbs, uzdevums, referāts, problēmas izpēte, publikācijas analīze, faktu materiālu apkopojums, izvērtējums u.c.

Prakses rezultātu novērtēšanā piedalās gan prakses devēji, gan Koledžas docētāji. Kopējo vērtējumu veido vērtējums prakses devēja atsauksmē, prakses atskaites vērtējums un prakses prezentācijas vērtējums.

Kvalifikācijas darbu novērtēšanā piedalās darba devēji, koledžas docētājs un programmas administrācijas pārstāvis. Kopējo vērtējumu veido vērtējums darba vadītāja atsauksmē, recenzenta vērtējums un vērtējums par kvalifikācijas darba aizstāvēšanu.

Studentu zināšanu vērtēšanas rezultātus apkopo programmas administrācija, tos analizē Programmas padomē, par rezultātiem tiek informēta Koledžas padome.

3.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas finansējuma avots ir valsts budžeta līdzekļi. 2013./2014. akadēmiskajā gadā programmas īstenošanai tika piešķirti 28696 EUR, 2014./2015. ak. gadā – 27633 EUR, kas veido 1062 EUR uz vienu studējošo.

3.10. Studiju programmas atbilstība pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam

Veicot salīdzināšanu, iegūtie rezultāti apstiprina, ka studiju programma Komercedarbība atbilst 2001. gada 20. marta LR MK noteikumu Nr. 141 „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (turpmāk –programmas standarts) izvirzītajām prasībām:

- 5) programmas mērķis ir saskaņots ar standartā noteikto stratēģisko mērķi un ir noteikti arī programmas specifiskie mērķi un uzdevumi;
- 6) par programmas un mācību kursu apjoma uzskaites vienību tiek lietots kredītpunkts, kas atbilst studējošo 40 darba stundām;
- 7) studiju programma ietver visas standartā noteiktās sadaļas – mācību kursus, mācību praksi ārpus izglītības iestādes un kvalifikācijas darbu;
- 8) ir ievērotas prasības par mācību kursu saturu un noteikto proporciju starp atsevišķām programmas sastāvdaļām (sk., 3.4. tab.);

3.4. tabula

Programmas Komercedarbība apjoma un struktūras atbilstība pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam

Kritērijs	Standarta prasība	Studiju programma “Komercedarbība”
Kopējais programmas apjoms	80-120 KP	100 KP
Studiju kursi	Ne mazāk kā 56 KP	76 KP (t. sk., 3KP studiju darbs)
Vispārizglītojošo kursu apjoms	Ne mazāk kā 20 KP	22 KP
Nozares kursu apjoms	Ne mazāk kā 36 KP	54 KP
Prakses apjoms	Vismaz 16 KP	16 KP
Kvalifikācijas darba apjoms	Vismaz 8 KP, <i>nepārsniedzot 10% no kopējā apjoma</i>	8 KP

- 9) studiju procesā vairāk kā 30% no studiju kursu apjoma tiek īstenoti praktiski

- 10) mācību kursu un prakses saturs ir saskaņots ar Komercedarbības speciālista profesijas standartu un ir pietiekams, lai nodrošinātu tā prasību izpildi (sk. 3.5. tabulu)

3.5. tabula

Koledžas studiju programmas Komercedarbība saturs atbilstības salīdzinājums ar Komercedarbības speciālista standartu

I. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:	
Zināšanu joma profesijas standartā	Koledžā īstenotie studiju kursi
1. zināšanas socioloģijā;	Socioloģija
2. statistika;	Statistika
3. loģistikas pamati;	Loģistikas pamati
4. civilā aizsardzība.	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija
II. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:	
Zināšanu joma profesijas standartā	Koledžā īstenotie studiju kursi
1. lietišķās informācijas apmaiņa;	Lietišķā saskarsme; Informātika
2. grāmatvedība;	Grāmatvedības pamati
3. nodokļu un nodevu sistēma;	Nodokļi komercedarbībā
4. komercedarbību regulējošie normatīvie akti;	Komerctiesības
5. personāla vadīšana;	Komercedarbības vadīšana
6. projektu vadīšana;	Projekta vadīšanas pamati
7. finanses un kredīts;	Komercedarbības finanses
8. jaunu ideju radīšana;	Studiju darbu izstrāde studijuursos Mārketings; Komercedarbības organizēšana un plānošana; Komercedarbības vadīšana
9. tirgzinības plānošana un reklāma;	Mārketings; Mārketinga komunikācijas
10. profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās	Visi B daļas studiju kursi; Lietišķā angļu/vācu valoda; Otrā svešvaloda – angļu, vācu, krievu valoda
III. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:	
Zināšanu joma profesijas standartā	Koledžā īstenotie studiju kursi
1. komercedarbības organizēšana, plānošana un vadīšana;	Komercedarbības organizēšana un plānošana
2. saimnieciskās darbības analīze un risku vadība;	Komercedarbības vadīšana
3. lietišķā saskarsme un ētika komercedarbībā;	Lietišķā komunikācija; Komercedarbības vadīšana
4. ekonomika;	Mikroekonomika; Makroekonomika
5. vadības grāmatvedība;	Vadības grāmatvedība
6. lietišķā informātika un informācijas tehnoloģijas;	Informātika
7. tirgzinības;	Mārketings
8. valsts valoda;	Uzņēmšanas noteikumu prasība

9. divās svešvalodas saziņas līmenī;	Lietišķā angļu/vācu valoda; Otrā svešvaloda – angļu, vācu, krievu valoda
10. darba tiesiskās attiecības;	Darba tiesības
11. darba aizsardzība;	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija
12. vides aizsardzība.	Vides, civilās un darba aizsardzības organizācija

Studiju programmas „Komercdarbība” atbilstību pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standarta prasībām apliecina arī fakts, ka absolventi var turpināt studijas atbilstošajās otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmās Banku Augstskolā un citās Latvijas augstskolās.

3.11. Salīdzinājums ar Latvijas un Eiropas Savienības valsts atzītu studiju programmu

Studiju programma “Komercdarbība” ir salīdzināta ar sekojošām studiju programmām, kas atbilst augstākās izglītības Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras 5. līmenim:

- Biznesa vadības koledžas pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu „Mikro, mazo un vidējo uzņēmumu vadība”;
- Īrijas DORSET COLLEGE programmu "Higher Certificate in Business L6" un
- Dānijas Zealand Institute of Business and Technology programmu "Commerce Management".

Latvijā īstenoto programmu absolventi iegūst 4. līmeņa profesionālo kvalifikāciju „Komercdarbības speciālists”. Programmu īstenošanas laiks un apgūstamais apjoms kredītpunktos (1 KP atbilst 1.5 ECTS) ir atspoguļots 3.6. tabulā.

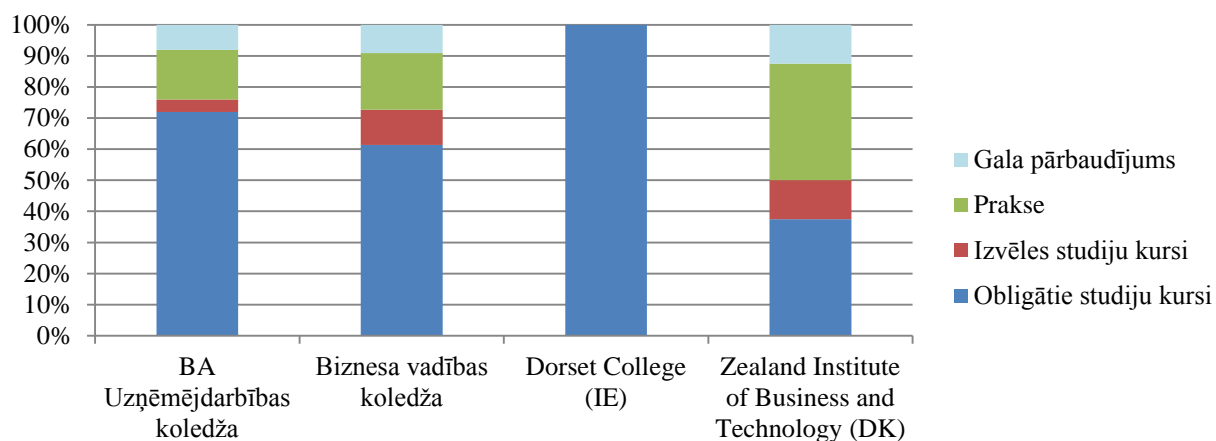
3.6. tabula

koledžas studiju programmas Komercdarbība apjoma un īstenošanas ilguma salīdzinājums ar citām līdzīgām programmām ES

Augstākā izglītības iestāde	Valsts	Programmas nosaukums	Studiju ilgums (ak. g.)	Programmas apjoms (KP)
BA Uzņēmējdarbības koledža	Latvija	Komercdarbība	2.5	100
Biznesa vadības koledžas	Latvija	Mikro, mazo un vidējo uzņēmumu vadība	2.5	88
Dorset College	Īrija	Higher Certificate in Business L6	2	80

Zealand Institute of Business and Technology	Dānija	Commerce Management	2	80
--	--------	---------------------	---	----

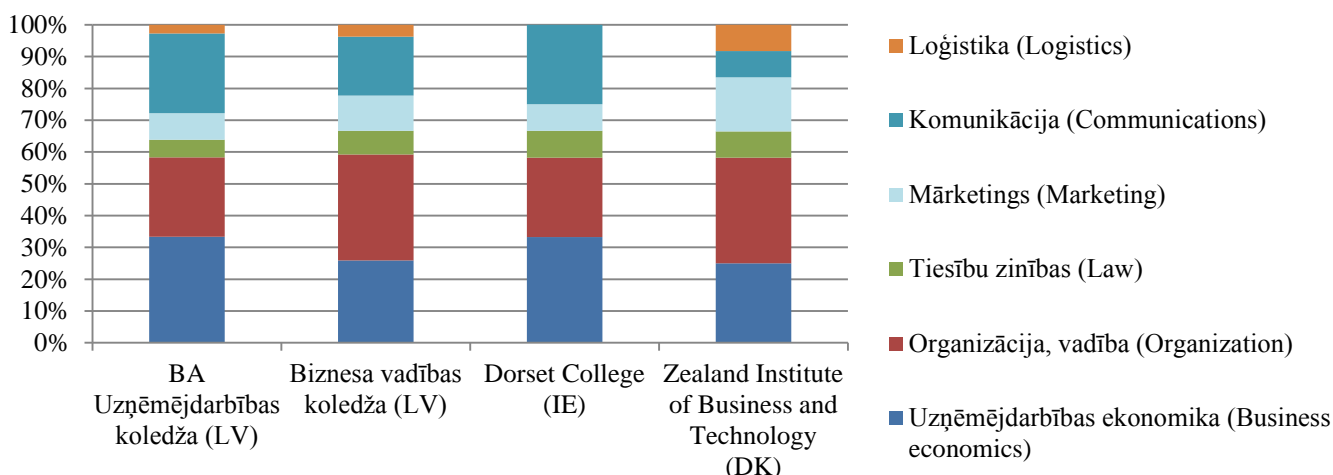
Tā kā studiju ilgumā ir vērojamas atšķirības, tad studiju programmu struktūras ir salīdzinātas procentos no attiecīgajā programmā apgūstamā kredītpunktu apjoma (sk. 3.1. attēlu).

3.1. att. BA Uzņēmējdarbības koledžas programmas "Komercdarbība" un citu līdzīgu Latvijā, Īrijā un Dānijā programmu struktūra (procentos).

Kā redzams 3.1. att., Latvijas un Dānijas augstākās izglītības iestāžu piedāvātajās studiju programmās atsevišķi ir izdalīti obligātie studiju kursi, izvēles studiju kursi, prakse un gala pārbaudījums. BA Uzņēmējdarbības koledžā un Biznesa vadības koledžā to īpatsvars kopējā programmas apjomā ir praktiski līdzīgs. Analizējot atšķirības, kas iezīmējas izvēles kursu piedāvājumā, var secināt, ka BA Uzņēmējdarbības koledžā vairāki studiju kursi ir noteikti kā obligāti apgūstami, turpretī Biznesa vadības koledžā līdzīgie studiju kursi ir piedāvāti kā izvēles kursi. Dānijas Zealand Institute of Business and Technology 50% no studiju programmas apjoma ir noteikti praktisko iemaņu attīstīšanai uzņēmumos prakses laikā, kā arī pētījuma veikšanai gala pārbaudījuma ietvaros. Īrijas Dorset College savā programmā neparedz praksi uzņēmumos un pārbaudījumu kārtošana noris katra studiju moduļa beigās, taču, pēc veiksmīgas studiju programmas apguves, absolventam ir iespēja kārtot eksāmenus profesionālo organizāciju noteikto sertifikātu iegūšanai.

Programmās piedāvāto studiju kursu struktūra studiju kursu jomās ir apkopota 3.2. attēlā.

3.2. att. BA Uzņēmējdarbības koledžas programmas "Komercedarbība" un citu līdzīgu Latvijā, Īrijā un Dānijā studiju kursu struktūra (procentos).

Kā redzams 3.2. attēlā, tad salīdzināmajās programmās nav kardinālu atšķirību starp piedāvātajām studiju kursu jomām un to proporciju. Lielākajā daļā studiju kursu (aptuveni 60%) visās programmās ir paredzēts apgūt zināšanas ekonomikas jomā un ar uzņēmējdarbību saistīto procesu vadības un organizēšanas jomās.

Kopumā salīdzinātās studiju programmas pēc sava satura ir līdzīgas. Atšķirības programmu struktūrā ir pamatojamas ar katras valsts normatīvo aktu regulējumu augstākās izglītības jomā.

3.12. Informācija par studējošiem

3.6.tabula

Studiju programmas Komercedarbība studējošo skaita izmaiņas laika periodā no 2011./2012. ak. g. līdz 2014./2015. ak. gadam

	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.
Studējošo skaits	59	59	31	26
Imatrikulēti	25	20	14	20
Ieguvsuši kvalifikāciju	22	21	16	

2.13. Studējošo aptaujas un to analīze

Koledžā tiek veikta studiju procesa iekšējā kontrole, lai apkopotu informāciju par lekciju, semināru, praktisko darbu un prakšu norises kvalitāti. Katra studiju programmas kursa noslēgumā studenti vērtē programmas realizāciju, lietderīgumu.

Par studentu darba kvalitāti liecina eksāmenu, ieskaīšu, kursa darbu, praktisko darbu, projektu un kvalifikācijas darbu vērtējums.

Ne mazāk svarīgi ir noskaidrot, ko paši studenti domā par studijām koledžā, cik viņi ir apmierināti ar studijām, kā tiek vērtēta studiju kvalitāte, kādi ir studentu ierosinājumi darba pilnveidošanai.

Koledžā notiek regulāra studiju programmas kvalitātes kontrole, viens no tās veidiem ir studentu aptaujas par studentiem aktuāliem jautājumiem - studiju procesa kvalitāti, studiju programmas saturu, studiju organizāciju, docētāju darbu, sadzīves apstākļiem, sabiedriskajām aktivitātēm, praksēm, nākotnes iecerēm. Aptaujas rāda studentu vērtējumu par studiju procesu un ārpus studiju aktivitātēm, norāda uz studiju procesa vājajām un stiprajām pusēm, atspoguļo mūsu kopējā darba kvalitāti, norāda nepilnības un trūkumus, ko nepieciešams novērst.

Studenti labprāt iesaistās gan anketu veidošanā, gan aptaujas procesā, gan arī ar interesi seko līdzī aptauju rezultātiem. Ar aptaujas rezultātiem tiek iepazīstināta koledžas administrācija, aptauju rezultātus katedras vadītājs un studiju programmas vadītājs pārrunā ar mācībspēkiem. Aptauju rezultāti tiek atspoguļoti ikgadējos pašnovērtējumos. Aptaujas anketas un rezultātu kopsavilkums atrodas pie studiju programmas administrācijas.

Pirmo kursu adaptācijas aptauja tradicionāli tiek veikta oktobrī. Tās mērķis ir labāk iepazīt studentus, noskaidrot, kā un vai jaunuzņemtie studenti ir iejutušies jaunajā vidē, kas viņiem patīk, kas traucē; aptauja palīdz saskatīt radušās problēmas un savlaicīgi reaģēt. Aptauju rezultāti sniedz pilnīgāku ieskatu par grupu kopumā, ļauj pamanīt arī dažādas nianšes un novērst trūkumus (ja vien tas ir mūsu spēkos un kompetencē). Adaptācijas anketas iesniedza 76% studiju programmā jaunuzņemto kursu studentu.

Aptaujas rezultāti liecina, ka :

- studenti informāciju par koledžu ieguvuši no draugiem – 32%, no preses izdevumiem – 10% , internetā - 38%, cits variants- 20%;
- studiju programmu izvēlējušies, jo tā interesē –26%, ir pieprasīta darba tirgū – 14%, ir perspektīva –28%, studijas ir bez maksas - 32%;
- palielinās studentu īpatsvars no laukiem un mazpilsētām
- studenti jau pirmā kursa sākumā meklē un atrod darbu, cenšas to savienot ar studijām;
- jaunajā vidē iejutušies ir 88%, daļēji iejutušies - 8%, nav iejutušies - 4%;
- adaptācija jaunajā vidē norisinās veiksmīgi, bez grūtībām. To veicina gan labvēlīgā gaisotne koledžā, gan atsaucība no administrācijas, akadēmiskā personāla puses un grupas biedriem;

- adaptāciju traucē pašu neprasme veidot attiecības, biklums, zems pašvērtējums, personības īpatnības, nespēja patstāvīgi plānot laiku;
- atzinīgi tiek vērtētas arī draudzīgās, izpalīdzīgās attiecības starp grupas biedriem un citu studiju programmu studentu draudzīgums, atvērtība;
- jaunuzņemtie studenti iesaistās Studentu pašpārvaldes darbā, iesaistās studentu sabiedriskās dzīves norisēs, sporta un kultūras aktivitātēs.
- koledžā patīk: attiecības starp grupas biedriem, docētāju attieksme pret studentiem, lekciju plānojums, draudzīgā gaisotne, labā sporta zāle;
- koledžā nepatīk: šaurās telpas, dienesta viesnīcas atrašanās vieta, nav visiem stipendijas;
- studiju laikā no jaunuzņemtajiem dienas nodaļas studentiem pie vecākiem dzīvo 24 %, dienesta viesnīcās – 40%, citur (pie radiem, ģimē) – 36 %.

Studiju kvalitātes aptaujas tiek veiktas semestra beigās, tās mērķis ir noskaidrot studējošo domas par lekciju un katra docētāja darba kvalitāti. Aptaujās piedalījās vidēji 81 % studiju programmā studējošo.

Aptaujās docētāju darbs tiek vērtēts pēc dažādiem kritērijiem, (sk. 3.6. tab.) maksimālais punktu skaits katram kritērijam ir 5.

3.6.tabula

Docētāju darba vērtējums studējošo aptaujās 2013./2014. un 2014./2015. ak. gadā

Kritērijs	Vidējais vērtējums 2013./2014.a.g. II semestris	Vidējais vērtējums 2014./2015.a.g. I semestris
Docētājs iepazīstināja ar kursa programmu un vērtējuma nosacījumiem	4,7	4,8
Docētājs nodarbību laiku izmantoja lietderīgi	4,9	4,7
Studiju kursa tēmas bija labi strukturētas un izskaidrotas saprotami	4,8	4,8
Docētājs bija labi sagatavojies nodarbībām	4,8	4,7
Docētājam bija plašas zināšanas studiju kursā	4,6	4,7
Docētājs izmantoja prezentācijas	4,7	4,6
Docētāja izmantotās darba metodes bija interesantas	4,2	4,4
Iegūto zināšanu noderīgums	4,6	4,5
Kā vērtējat savu ieguldījumu studiju kursa apgūvē?	4,2	4,2

Studenti atzinīgi novērtē regulāru konsultāciju iespējas (gan klātienē, gan elektroniski u.c.). Lielākā daļa respondentu - 82% - atzīst, ka docētāji savos vērtējumos ir bijuši godīgi, ir bijusi iespēja saņemt vērtējuma pamatojumu.

Studenti atzīst, ka koledžā iegūstamās izglītības kvalitāte apmierina pilnībā – 76%, daļēji – 20%, neapmierina – 4%.

Aptaujas dati liecina, ka uzdotajiem patstāvīgajiem u.c. darbiem studenti nedēļā velta vidēji 5 - 6 stundas. Kā būtiskas grūtības studiju procesā respondenti galvenokārt atzīmē laika trūkumu, savu slinkumu un pasivitāti, neprasmi plānot laiku un resursus.

Gandarījumu studiju procesā sniedz paša panākumi, jaunas zināšanas, prasmes, labi vērtējumi studijās, sadarbība ar kolēģiem. Savas koledžā iegūtās zināšanas, prasmes, kompetenci respondenti vērtē 4,5 (vidējais vērtējums 5 punktu sistēmā). Savu attieksmi pret studijām 5 punktu sistēmā studenti vērtē 4,4 (vidējais vērtējums). Studenti atzīmē, ka labprāt apmeklētu vieslekcijas – to īpatsvars būtu jāpalielina; gribētu vairāk diskusiju; atsevišķiem docētājiem būtu jāizvēlas interesantākas darba metodes.

Koledžā tiek strādāts pie studentu aptauju pilnveides, jo tās ir svarīgs monitoringa instruments, lai saņemtu atgriezenisko saiti par studiju kvalitāti, aktuālo studiju procesā, iespējām un nepieciešamību veikt izmaiņas, uzlabojumus. Administrācija ir informēta par aptauju rezultātiem un studentu ierosinājumiem, savu iespēju robežās cenšas risināt jautājumus, lai pilnveidotu studiju procesu.

3.14. Absolventu aptaujas un to analīze

Koledžā tiek veikta ikgadējā absolventu aptauja, kā arī veidota absolventu datu bāze, lai varētu sekot absolventu tālākām darba un studiju gaitām, kā arī iesaistīt absolventus studiju procesa pilnveidošanā.

Absolventu anketa ir anonīma, tā tiek aizpildīta studiju noslēgumā pēc kvalifikācijas darba aizstāvēšanas. Anketa sastāv no 12 jautājumiem, aptaujas rezultātā tiek noskaidrots absolventu viedoklis par studiju programmas saturu un studiju procesu, to pilnveidošanas iespējām, iegūtām zināšanām, prasmēm, prakses periodu, turpmākiem nodomiem.

3.7.tabula

Studiju programmas vērtējums absolventu aptaujās 2012./2013. un 2013./2014. ak. gadā

Vērtēšanas kritērijs	2012./2013.	2013./2014.
Studiju programmas vērtējums kopumā:		
- pozitīvi	100%	96%
- viduvēji	-	4%
- neapmierinoši	-	-
Studiju laikā iegūto zināšanu vērtējums:		

- noderīgas	83%	84%
- daļēji noderīgas	17%	16%
- nederīgas	-	-
Studiju laikā iegūto praktisko iemaņu vērtējums:		
- noderīgas	89%	93%
- daļēji noderīgas	11%	7%
- nederīgas	-	-
Studiju programmā ietvertā prakses perioda vērtējums:		
- lietderīgs	78%	88%
- daļēji lietderīgs	22%	12%
- nelietderīgs	-	-

Absolventi pozitīvi novērtē studiju programmu kopumā, studiju laikā iegūtās zināšanas un praktiskās iemaņas. Absolventi augstu novērtē prakses periodus, kas dod iespēju studentiem iepazīties ar reālo komercdarbības vidi, pielietot praksē koledžā iegūtās teorētiskās zināšanas un prasmes, atrast darba vietu.

Absolventi augsti novērtē savstarpējo komunikāciju starp docētājiem, kā arī studentiem un docētājiem. Atzinīgi tiek vērtēta lektoru kompetence, ka arī labvēlīga attieksme pret studentiem.

Iepriekšējos gados absolventi ierosināja veikt izmaiņas studiju programmā. Absolventu priekšlikumi tika ņemti vērā, pilnveidojot studiju programmu, piemēram., absolventi norādīja, ka trūkst zināšanu un prasmju grāmatvedībā, ka vēlētos, lai studiju programmā būtu arī studiju kursi Statistika un Projektu vadīšana. Veicot izmaiņas studiju programmā, esam raduši iespēju, studiju programmā iekļaut augstākminētos studiju kursus, kā arī studiju kursu Vadības grāmatvedība un Finanšu grāmatvedība.

Absolventi ir izteikuši arī kritiskās piezīmes, kas jāņem vērā studiju programmas īstenošanā – e-studiju vides plašāka izmantošana studiju procesā un savstarpējā komunikācijā; stingrākas prasības vērtēšanas sistēmā pret tiem studentiem, kuri kavē lekcijas un laikā nepilda studiju saistības.

Pēdējo trīs studiju gadu aptaujas parādīja, ka samazinās to absolventu skaits, kuri vēlas turpināt studijas, daži pieļauj iespēju izbraukt no valsts un turpināt darba un izglītības karjeru ārzemēs.

3.15. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Viens no pamatprincipiem studiju programmas īstenošanā ir demokrātija un dialogs ar studējošiem. Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā var realizēt tiešā veidā – izsakot savas vēlmes konkrētā studiju kursa pasniedzējam, katedru vadītājam, programmas direktorei vai arī ar studentu pašpārvaldes palīdzību. Studiju programmas

direktore un kursu docētāji uzklausa studentu priekšlikumus par studiju procesa pilnveidošanu, rod problēmu risinājumu. Studiju programmas studenti piedalās koledžas Studentu pašpārvaldes darbā, pašpārvalde deleģē savus pārstāvjus Koledžas padomē, kur tiek saskaņoti koledžas iekšējie normatīvie akti un izmaiņas studiju programmā. Programmas studenti piedalās arī Stipendiju piešķiršanas komisijā, Kredītu piešķiršanas komisijas, Erasmus mobilitāšu piešķiršanas komisiju darbā. Koledža ir izstrādāta kārtība studējošo sūdzību un ierosinājumu iesniegšanai un izskatīšanai. Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā īstenojas arī studentu aptauju veidā. Apkopojot studentu un absolventu aptauju rezultātus, studiju programmā tiek veiktas izmaiņas atbilstoši ierosinājumiem un iespējām.

Lai nodrošinātu demokrātijas principu, lektoru darbu reizi semestrī novērtē studenti, atbildot uz studiju kvalitātes anketas jautājumiem. Anketas aizpilda anonīmi. Studenti vērtē mācībspēku darbu – mācību priekšmetu teorētisko līmeni, praktiskos vingrinājumus, to pietiekamību materiāla izpratnei un apguvei, mācībspēka attieksmi pret studentu un citus jautājumus. Saiknes nodrošināšanai starp studējošiem, mācībspēkiem un programmas administrāciju būtiska nozīme ir Studentu pašpārvaldei, kas aktīvi piedalās visos minētajos procesos.

Programmas absolventi tiek iesaistīti studiju procesā kā vieslektori, kvalifikācijas darbu vadītāji un recenzenti.

4. KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM

4.1. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām

Studiju virziens „Vadība, administrēšana un nekustāmo īpašumu pārvaldība” un abas tajā ietilpstošās studiju programmas „mārketingu un reklāma” un „Komercedarbība” atbilst Eiropas nacionālā līmeņa normatīvo aktu prasībām un atbilst Latvijas stratēģiskajiem uzdevumiem:

- Augstskolu likumam;
- Izglītības likumam;
- Profesionālās izglītības likumam;
- BA aģentūras” Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža” nolikumam;
- 2001.gada 20.marta MK noteikumi Nr. 141. „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”;
- 2004.gada 16.novembra MK noteikumi Nr. 932 „Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos”;
- 2006.gada 10.oktobra MK noteikumi Nr. 846 „Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās”;
- 2013.gada 16.aprīļa MK noteikumi Nr. 202 „Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus”;
- 2008.gada 2.decembra MK noteikumi Nr. 990 „Noteikumiem par Latvijas izglītības klasifikāciju”;
- 2010.gada 18.maija MK noteikumi Nr. 461 „Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesiju atbilstošiem pamatuzdevumiem un klasifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību”;
- 2012.gada 10.janvāra MK noteikumi Nr. 36 „Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”;
- Banku augstskolas aģentūras „Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža” stratēģiskajam plānam - Banku augstskolas aģentūras „Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža” Stratēģiskās attīstības virzieni 2015.-2020.gadam
- Boloņas deklarācijai
- Latvijas un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras 5. līmenim

4.12. Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām vismaz nākamo sešu gadu perspektīvā

Viens no galvenajiem veidiem kā studiju virziena programmu vadība iegūst informāciju par studiju programmas kvalitāti un atbilstību darba tirgus prasībām ir sadarbība ar darba devējiem. Pamatā informācija par studiju virzienā sagatavoto speciālistu nodarbinātības iespējām, tiek iegūta no uzņēmumiem kuros studenti iziet prakses. Prakses devēji aizpilda anketu kurā vienā no jautājumiem jāsniedz informācija par absolventu nodarbinātības iespējām nākamo sešu gadu perspektīvā. Anketēšanā iegūtie un apkopotie rezultāti ļauj secināt, ka abu studiju programmu absolventi būs pieprasīti darba tirgū.

Sadarbībā ar BA Koledža plāno īstenot vēl ciešāku sadarbību ar darba devējiem, veicot pētījumus un iegūstot plašāku informāciju par darba tirgus pieprasījuma tendencēm nākamo sešu gadu perspektīvā.